Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese Rigā, Masā Grehzineeku eelā Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise isnahk ka tru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas.

Sludinajumi maksā: par sihku rakstu rindinu pehz teksta 10 kap., preekschpusē 30 kap.

Pirmais gads.

Maksā ar peesuhtischanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ ½ „ 2 „ 80 „
„ ¼ „ 1 „ 50 „
„ 1 mehnesi — „ 80 „

bes peesuhtischanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ ½ „ 2 „ — „
„ ¼ „ 1 „ — „
„ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 62. Treschdeen, 25. septembrī (8. oktobrī). 1902.

Pahrgrosijumi Somijā.

Opozizija, kahdu Somijā pret Kreewu waldibu isrihko Sweedru partija un pee kuras, deemschehl, peedalas ari weena no Sweedru politiskam ideṡam wadita Somu dalo, atnesuse Somijās paschwaldibas leetai nelabas sekas. Kā sinams, strihds eesahkās dehl Kreewu walodas eeweschanas daschās Somijas augstakās eestahdēs un dehl jaunā kara klausibas likuma, kuru eeweda bes Somijas kahrtu saeimas apstiprinajuma. Opozizija lika jaunā kara klausibas likuma zaurweschanai un wispahrigi waldibas politikai wisadus schkehrschlus zelt, un tas beidsot bijis par eemeslu, ka no Kreewu waldibas puses sperti jauni soli preeksch Somijas paschwaldibas aprobeschoschanas.

Schi paschwaldiba dibinajas us diwām augstakām eestahdem: pirmkahrt us kahrtu saeimu (jeb landtagu), kurā sehsch muischneezibas, garidsneezibas, pilsehtu un semneeku aisstahwji un kurai ir balss pee jaunu likumu isdoschanas, un otrkahrt us Somijas senatu, kas lihds schim bij wisas Somijas administrazijas galwa. „Kahrtu saeima" un winas teesiba us dalibu pee likumu doschanas, schimbrihscham wehl atstahta neaiskahrta, bet pilnigi pahrgrosits zaur jaunu likumu tagad ir senats un wisas Somijas administrazijas stahwoklis.

Somijā blakus senatam pastahw Somijas generalgubernators, kas teek eezelts zaur Wisaugstaku pawehli un ir Kreewijas walsts waras representants. Lihds schim senats dauds leetās bij it kā pahraks par generalgubernatoru. Pehdejais daschās leetās nebrihwja eejauktees, un dauds senata spreedumi pehz likuma bij ispildami bes tahlakas apstiprinaschanas, kaut ari generalgubernators teem nebuhtu peekritis. Tagad turpretim wisas Somijas senata darischanas nostahditas sem generalgubernatora kontroles. Ari tos senata spreedumus, kuri pehz pastahwoschā likuma bij galigi un nebij preekschā stahdami us Wisaugstaku apstiprinajumu, tagad generalgubernators war apturet un zelt preekschā Wisaugstakās waras pahrluhkoschanai. Wisa senata kanzleja nostahdita sem generalgubernatora waras, kursch war eerehdnus eezelt un atlaist. Generalgubernators waj wina weetneeks war senata sehdēs katrā leetā usnemtees preekschsehdeschanu, un daschas leetas senatam brihw apspreest tik generalgubernatora waj wina weetneeka klahtbuhtnē (pee kam, saprotams, darischanas un apspreeschanas waloda ir kreewiska). Senak likumōs bij nosazits, ka senata sehdes weeta ir Somijas robeschās; tagad schis nosazijums no likuma isdehsts, tā ka senata sehdes katru brihdi zaur Wisaugstaku pawehli war tikt pahrzeltas us Peterburgu.

Pehz agrakeem likumeem daschi eerehdni, kas aisstahweja Kreewu waldibas politiku, wareja tikt sprihdinati zaur apsuhdsibu pee weetejām Somijas teesam par likuma pahrkahpumeem (pee kam Kreewu waldibas pawehles teesa daschkahrt atsina par nelikumigām). Tagad nu nosazits, ka eerehdni par amata pahrkahpumeem war tikt apsuhdseti pee teesas weenigi us sawu preekschneeku pawehli.

Senak amatu Somijā wareja dabut tik tā sauktee Somijas pawalstneeki; tagad tos war dabut ikkatrs Kreewijas pawalstneeks, un sewischki tee, kas beigufchi kohdu augstskolu.

Wisu augstaku amatu wihru eezelschana Somijā, sahkot no 6. klases amateem, pataisita atkariga no generalgubernatora, pee kam preeksch amateem, kas stahw 5., 4. un 3. klasē, generalgubernators stahda kandidatus preekschā Wisaugstakai apstiprinaschanai.

Wisadi aprobeschojumi, kas kaweja weenas waj otras personas eezelschanu amatā, kaut tee ari dibinatos us sinamas augstskolas isglihtibas prasibu, tagad preeksch generalgubernatora atzelti.

Us scha likuma pamata, kā paredsams, nu tiks pahrgrosits wiss augstako eerehdnu sastahws Somijā.

Nemas naw jaschaubas: ja opozizija pret Kreewu waldibu turpinasees, tad sagaidami ari pahrgrosijumi „kahrtu saeimas" eestahdē. Jau tagad daschas Kreewu awises sino, ka wezā kahrtu saeima wairs netikschot sasaukta. Ka kahrtu saeimas eestahde pehz neilga laika tiks pahrgrosita, tas sagaidams ari tadehl, ka ar to meerā bij tik Sweedru partija, turpreti Somi jau sen prasija reformu. Bet kahdā garā schi reforma notiks, tas atkarasees no tam, kā opozizija Somijā turpmak isturesees. Sweedri, tas paredsams, nepahrgrosis sawu isturefchanos, jo winu tautibas wirswaldiba stahw un kriht ar tagadejo kahrtibu. Turpretim pee Someem gan waretu nahkt prahta grosischanās. Ja tee pee laika neatraujas no Sweedru politiskās wadibas un nemeklē isslihgumu un draudsibu ar Kreewu waldibu, tad wisa Somijas paschwaldiba war eet bojā.

Wehl kahds wahrds par sawstarpeju apdroschinaschanas beedribu dibinaschanu pilsehtās.

(Eesuhtijums.)

„Rigas Awises" 35. un 41. nummurōs nodrukatos Janschewska kunga rakstus „Kas Latweescheem pilsehtās truhkst?" un „Kā nodibinat muhsu pilsehtās sawstarpejas apdroschinaschanas beedribas pret uguni?" esmu ar sewischku interesi lasijis un, buhdams pilsehtas nama ihpaschneeks, atkaujos no sawas puses mineteem raksteem peesprauſt sekoschas rindinas:

Teizami jau nu buhtu gan, kad muhsu Deewa semites pilsehtu Latweeschi sahktu „mostees us jaunu jauku dsihwi" un reis tik tahlu tiktu, kad waretu sazit: luhk, mums pascheem ari ir sawa sawstarpeja apdroschinaschanas beedriba pret uguni; bet pehz mana eeskata wehl dauds uhdena eetezēs juhrā, kamehr to peedsihwosim. Warbuht ka Rigā, kur starp Latweescheem pulka inteligentu spehku, tas jau tagad panahkams, bet masajās aprinka pilsehtās gan ne. Ka sawstarpeja apdroschinaschanas beedriba pret uguni war sekmigi strahdat, usplaukt un sasneegt kuplu nahkotni, peerahda 1804. gadā dibinatā Otrā Rigas preekschpilsehtu sawstarpeja ehku apdroschinaschanas beedriba pret uguni, kurā, kā tas no winas 1901. gada pahrskata redsams, bes Rigas un preekschpilsehtu (Patrimonialgebiet) apdroschinajumeem, apdroschinotas wehl apakschā minetās masakās pilsehtās ehkas par schahdām summom:

Arensburgā	par	570,912 rbl.
Wilandē	„	341,189 „
Limbaschōs	„	285,881 „
Pernawā	„	294,072 „
Slokā	„	303,901 „
Walkā	„	794,712 „
Zehsīs	„	384,799 „
Werowā	„	426,873 „
Walmeerā	„	206,197 „
Kopā .		3,683,708 rbl.

Rigas un winas preekschpilsehtu ehku apdroschinaschanas summa pehz ta pascha pahrskata istaisa 24,075,167 rbl. Man par 6500 rbl. leelu apdroschinaschanas summu jamaksā par gadu 23 rbl. 75 kap. kā apdroschinaschanas premija, kura, salihdsinot ar akziju jeb „leelajo beedribu" apdroschinaschanas premijam, israhdas par loti mehrenu. Mums, maso pilsehtu namneekeem, Otrā Rigas sawstarpejā apdroschinaschanas beedriba, kurai pehz 2. janwarī sch. g. apstiprinateem jaunajeem statuteem ar ir teesiba apdroschinat mobiliaru, lihds schim ir bijuse par swehtibu. Katrā pilsehtā ir sewischks beedribas agents (leelakās pilsehtās, kā domaju, buhs wairak), kursch zaur saweem apdroschinajumeem ir beedribā par aktiwu beedri un bes tam peeder pee isglihtoto schkiras (pee mums Limbaschōs arweenu tā ir bijis). Apdroschinaschanas maksas sewischki pehdejōs gadōs ir semas un ugunsgrehku gadijumōs ari naw dsirdetas waj peedsihwotas kaut kahdas kibeles ar beedribas waldi atlihdsibas ismaksas sinā. Schejeenes beedribas ilggadejais representants ir semneeku wirsteesas preekschsehdetajs K. kungs. Protams, ka schahdi sawstarpejas apdroschinaschanas beedribas representanti, pasihdami weetejos apstaklus un buhdami paschi par aktiweem beedreem, ir ihstee beedribas mantrauschi. Ewehrojot scho, dibinat masakās pilsehtās tikai Latweeschu namneekeem ween sawu sawstarpeju apdroschinaschanas beedribu, nebuhtu lahga eespehjams, jo tad tuhlin jakonkurē ar jau mineto Otro Rigas sawstarpejo apdroschinaschanas beedribu, un ka jaunā beedriba pirmajōs gadōs newaretu nolikt tik semas apdroschinaschanas maksas, kā tagad no mums nem sinamā Rigas beedriba, to, domaju, newajadsēs sewischki peerahdit. Tagadejā gruhtajā un naudas truhkuma laikmetā (us laukeem un masajās pilsehtās galwenakais suhrojas par gruhteem laikeem un naudas badu), katrs mehds tur pirkt waj apdroschinat tur, kur lehtaki. Neraugotees us wisu scho, no Janschewska kunga aiskustinatais jautajums ir loti simpatisks, un Latweeschu namneekeem pilsehtās wajadsetu schim jautajumam peegreest nopeetnu wehribu. Deemschehl, starp pilsehtu Latweescheem wehl loti dauds weenaldsibas un neweenprahtibas. Pilsehtu wehleschanas daschās weetās par schim abām pekamām parahdibam jau runā to gaischako walodu. Masakais ⅔ Limbaschu namneeku ir dsimti Latweeschi, bet no kaut kahdas namneeku jeb pilsonu koposchanās naw ne wehsts. Tee, kas mantas sinā tahlaki tikuschi, sastahdas par kahdu augstaku schkiru un pahrak atsweschinajas no ziteem pilsoneem.

Wehlejams buhtu, ka Latweeschu namneeki pilsehtās dibinatu namneeku beedribas; schis pehz maaām domam buhtu pirmais solis koposchanās sinā. Ka namneekeem dauds un daschadu kopintereschu, neweens neleegs. Pehdigi newaru atstaht nepeeminetu, ka lauku, t. i. pagastu sawstarpejās palihdsibas beedribas pret ugunsgrehkeem, newaram par paraugu nemt. Wisai masā skaits scho beedribu, kuras nelaimes gadijumōs spehj zeetuschos pilnigi apmeerinat. No „Widſ. gub. Aw." nodrukateem min. beedribu gada pahrskateem jau war redset ar zik maseem apgrosijumeem schās lauku beedribas strahdā, t. i. zik neezigi ir winu skaitlree eenehmumi. Japreezajas tikai par to, ka pee mums, kā Janschewska kgs pareisi norahda, ari us laukeem naw beeschi ugunsgrehku gadijumi, un lai Deews dod, ka nahkamibā tee buhtu wehl retaki, jo semkopju stahwoklis tagadnē ir wisai gruhts, bet ja tomehr weenai pagasta sawstarpejai apdroschinaschanas beedribai, kuras gada apgrosijums sasneeds tikai 17 rbl. 65 kap., 39 rbl. 20 kap., waj 54 rbl. 3 kap. (skat. „Widſ. Gub. Aw." 91. un 92 nummurus no sch.g.), us reisu buhtu jaapmeerina diwi waj trihs ugunsgrehku saudejumi, tad schis beedribas nosihme pawisam issustu. Jo plaschaks sawstarpejas apdroschinaschanas darba lauks, jo sekmigaki ta war strahdat.

Limbaschneeks.

Laikrakstu apskats.

× **Waj spitaliba ir lipiga waj naw?** Par scho jautajumu beidsamā laikā ahrstu aprindās dauds spreests. Daschi no ahrsteem scho slimibu tura par pawisam nelipigu. Naw dauds mehneschu atpakal, kad kahds Kreewu profesors isdewa broschuru, kurā aisstahweja schās domas. Ziti ahrsti ir atkal pawisam zitās domās. Tee turejuschi un tura spitalibu par lipigu slimibu, kadehl spitaligee jatur atschkirti no weseleem, lai pehdejee, ar slimneekeem satikdamees, ari nedabutu scho slimibu. Schai jautajumā eekschleetu ministrija islaiduse zirkularu, no kura redsams, ka ofiziali atsihtas par lipigām tikai daschas spitalibas formas. Schai jautajumā tagad Jurjewas profesors Dehio raksta spezialajā ahrstu schurnalā „Russk. Wratsch" schahdi:

„Ja zirkulars iseet no ta redses skata, ka wisas spitalibas formas naw weenadi lipigas un bihstamas preeksch apkahrtnes, tad, eewehrojot peedsihwojumus, tahdām domam war pilnigi peekrist; war pat teikt, ka plankumainā jeb anestetiskā forma peeder pee nebihstamām. Bet tahlak schai sinā newar eet, ja negrib riskēt, ka positiwo pehtijumu zeeto pamatu saudē sem kahjam. Man daudsreis nahzees lasit un dsirdet, ka spitaligee, pat trumainee, ja teem neesot zaurumainu wahtschu us meesas, no kureenes kaitigee bazili waretu pahreet us ziteem eedsihwotajeem, uskskatami kā nebihstami slimneeki. Schās domas pawisam aplamas: 1) tadehl, ka pret tām runā kliniski jeb — pareisak sakot — epidemiologiski peedsihwojumi, un 2) ais tam, ka no ahrstu Schtikera un Schefera nowehrojumeem sinams, ka spitalibas bazili isskuhst no slimneeka

Feletons.

Ko es pehz nahwes peedsihwoju.

No Emila Solā. Tulkojis W.

I.

Trihs deenas saslimojis, es kahdā sestdeenā ap pulksten seschos rihtā nomiru. Mana nabaga seewina patlaban krawajās pa zeļa somu un mekleja welu. Kad wina pazehlās un redseja, ka es gulu kā sastindsis, wakejām azim, nemas newilkdams elpu, wina ahtri peesteidsās man klaht, jo domaja, ka es buhschu pagihbis, saķehra manas rokas un noleezās pahr manu waigu. Tad winu pahrnehma bailes, un kā ahrprahtiga wina schnukstedama issauzās:

„Deews, ak Deews! winsch ir beigts!"

Es dsirdeju wisu, tak wahjās skanas likās nahkam no leela, leela tahluma. Tikai mana kreisā azs wehl manija loti wahju spihdumu; ta bija bahlgana gaisma, kurā preekschmeti issuda; labā azs turpreti bija pilnigi pamiruse. Man bij usnahkuse it kā trizka, it kā manu meesu buhtu kehris sibena stars. Mana gribas spehja bij miruse, neweena meesas dalina man wairs nepaklausija. Un schint gihbont, neluhkojotees us maneem pamiruschajeem lozekleem, domu spehja man bij palikuse, kas strahdaja gan tikai lehnam un kuhtri, tomehr pilnigi gaischi.

Mana nabaga Margreeta bija nometuses zelōs manas gultas preekschā, wina raudaja un pastahwigi sauza tahdā balsī, ka to dsirdot sirds waj pluschu plihsa:

„Winsch ir beigts, ak Deews, winsch ir beigts!"

Tā tad ta bija nahwe, — schis sawadais apstarbums; meesa gul kā sastinguse un nemaj nekustas, bet domas darbojas tahlak. Waj mana dwehsele wehl kawejās manā galwas kausā, gatawodamās us aisliboschanu? Jau no behrnu deenam mani bij mozijuschas nerwu slimibas. Sawā agrinajā jaunibā es diwas reises, lihfu gulebams, tikko nenomiru.

Ka es slimigs, pee ta mani tuwineeki pamasam bij peeraduschi; un tā Margreeta pate bij atsleeguse aizinat ahrstu, kad, mums Parisē eebrauzot, man no rihta mebletās istabās us Dosena eelas bij jaleekas gultā. Man weenigi bij brufzin meers wajadsigs: tikai zeļa gruhtibas mani bij nogurdinajuschas. Tomehr es sajutu breesmigas bailes. Mehs bijām atstahjuschi prowinzi us ahtru roku, ar loti maseem lihdsekleem: tikko warejām istikt, kamehr dabūs pirmā mehnescha algu; es biju dabujis weetu kahdā waldē. Un tagad man peepeschi usnahza tahda nelaime!

Waj ta teescham bija nahwe? Es to biju eedomajees kā tumschaku nakti, kā pilnigaku klusumu.

Jau paschā agrinajā jaunibā es biju baidijees no nahwes. Kad guleju bes spehka un laudis mani lihdzeetigi glaudija, es pastahwigi domaju, manai dsihwei nupat gals, mani apraks pahrak agri. Un schis domas par kapu darija man arweenu jaunas bailes, kas mani neatstahja ne deenu, ne nakti.

Kad tapu leelaks, schis sawadās eedomas mani ari neatstahja. Deenam par scho leetu domajis, reisem schkita sawas bailes pahrwarejis esam. Labi, nu tad nomirst ar' — un tad ir gals; ikweenam zilwekam reis jamirst; nekas naw prahtigaki un labaki. Tā domajot, man pat isdewās pasmaidit, un es ari pa reisei luhkojos nahwei azis meerigu sirdi, droschu prahtu. Bet tad mani atkal pahrnehma drebuli, man sahka par jaunu reibt galwa, it kā kahda milsu roka mani schuhpotu wirs besdibena. Tās katru reisi bija domas par nahwi, kas weenumehr atkal atgreesās, kas isnihzinaja ikkuru prahtigu domu slehdseenu. Zik beeschi es nakti neuslehzu kahjās, nesinu, kas man nekahwa gulet, issamisis lausiju rokas un stidamees sauzu: „Deews, ak Deews! man jamirst!" Nahwes bailes schnaudsa manas kruhtis; un kad tā apdullis guleju, wajadsiba mirt man isslikās wehl dauds breesmigaka. Tikai ar mokam es atkal aismigu, — te meegā man rahdijās nejauki sapni, un meegs bija zeets un smags kā nahwe. Kaut man weenumehr tā buhtu jagul, kad es azis aistaisiju, lai tās nekad wairs neatdaritu!

Es nesinu, waj ziti ari schahdas mokas zeetuschi. Mani winas darijuschas nelaimigu wisu muhschu. Nahwe ir speeduses starp mani un wisu, ko es mihleju. Es atminos paschas laimigakās stundas, ko pawadiju ar Margreetu. Muhsu laulibas pirmajōs mehneschōs, kad wina nakti guleja pee maneem sahneem, kad es domaju tikai par winu un sapnoju par nahkotni, domas par nelaimigu schkirschanos pastahwigi trauzeja manus preekus un isnihzinaja manas zeribas. Warbuht riht, warbuht jau nahkoschā stundā man wina buhs jaatstahj. Mani pahrnehma neissakama skumjiba, es sew jautaju, kadehl mehs dsihwojam kopā, jo muhs reis gaida breesmiga schkirschanās. Tad mana eedomu spehja ispluhda skumju fantasijās. Kam papreekschu buhs jaaiseet, — winai, waj man? Eedomajotees muhsu dsihwi isspostitu, es biju aisgrahbts lihds asaram. Mana muhscha laimigakōs azumirklōs man peepeschi usnahza gruhtsirdiba, ko neweens neisprata. Kad man bij laime, tad brihnejos par sawu skumjibu. Man peepeschi eenahza prahtā domas par nahwi un isnihzinaja preeku. Breesmigais „kadehl" kā kapa swani skaneja manās ausīs. Tatschu pats breesmigakais pee schim mokam ir, ka tās japanes klusu, kā kahds slepens kauns. Un zilweks nebrihkst sawas zeeschanas neweenam isstahstit. Beeschi wihrs un seewa gul weens otram blakus, weeni un tee paschi drebuli purina abus, kad sweze isdsiſuse, tomehr neweens no abeem nerunā, jo par nahwi labpraht nerunā, tapat kā neisrunā sinamus nepeeklahjigus wahrdus. Un zilweks tik loti bihstas, ka pat ne-eebroschinas leetot wahrdu „nahwe".

Es pahrdomaju schis leetas, manai ustizigajai Margreetai wehl arweenu schnukstot. Winai tas sahpeja, ka es nespehju winas behdas klusinat, ka nespehju winai to pasazit, ka nejuhtu nekahdu sahpju. Ja nahwe nebij nekas wairak, kā schis meesas nogurums, tad teescham biju darijis nepareisi, no tās tik loti bihdamees. Es jutu, ka man ir loti labi, ka man ir meers un ka esmu aismirsis wisas ruhpes. Jo mana atmina bij kluwuse sewischki dsihwa. Leelā ahtrumā wisa mana dsihwe man slihdeja garam kā kahds skats, kurā es noluhkojos kā pilnigs sweschineeks. Mani pahrnehma retas un sawadas juhtas, kas mani eepreezinaja, — likās, ka kahda tahla balss man atstahstija manu dsihwes gaitu.

Gerandas tuwumā, blakus zeļam, kas eet us Piriaku, atrodas semes stuhritis, par kuru es pastahwigi domaju. Zelsch eet ar lihkumu, un us klints malas weena pee otras, bes kahdas kahrtibas, aug preedes. Kad biju septinus gadus wezs, gahju turpu tehwam lihds us kahdu pussakrituschu mahjinu un ehdu pluhmju rauschus pee Margreetinas wezakeem, nabadsigeem lautineem, kas tuwejās sahlsraktuwēs pelnija sawu plahno deenischkas maises reezentinu. Tad atminejos gimnasiju Nantē, kur usaugu, wezajās muhrōs garlaikodamees un pastahwigi ar zeribu sirdi, ka tikschu laukā Gerandas plaschajā klajumā, pee nepahrredsamajām sahlsraktuwem, kas atradās lejpus pilsehtas, pee tahlās juhras, kas sem debess welwes isplatijās neismehrojamā, nepahrskatamā tahlumā.

Tad manai dsihwei usnahza tumscha ehna, man nomira tehws, un es eestahjos par eerehdni slimulzas waldē, kur dsihwoju loti weenmuligi; mans weenigais preeks bij mani swehtdeenas apzeemojumi wezajā mahjinā zeļa malā. Tur wiss gahja arweenu sliktaki un sliktaki, sahlsraktuwe neatmeta gandrihs wairs nekahdu pelnu, un apkahrtnei usnahza leels truhkums.

Margreeta wehl bija behrns. Wina mani labpraht eeredseja, jo es winu kerrā wisinaju. Tatschu wehlaki, proti tai rihtā, kad es winu usrunaju, lai wina top mana seewa, es no winas baiļu pilnā waiga redseju, ka esmu winai reebigs. Wezaki tuhlin nowehleja man winu, — wini tak tika no winas wakā! Kad wina bij apraduse domam, ka jatop man par seewu, wina wairs nejutās tik nelaimiga.

Kahsu deenā — tās swinejām Gerandā — wina raudaja (to es wehl atminos), tā ka asaras tezeja straumem, un kad pahrgahjām us muhsu mahju, winai bij japahrgehrbjas, jo winas drehbes bija gluschi slapjas no asaram.

Ta bija wisa mana jauniba. Weenu laiku mehs dsihwojām tur lejā.

Kahdu deenu, pahrnahzis mahjā, es pahrsteidsu sawu seewu raudam karstas asaras. Winai esot garsch laiks, wina gribeja tikt projam. Pehz pus gada ar blakus pelnu palihdsibu es biju kaut ko eekrahjis; biju lizis pee malas weenu sū aiz otra, un tā ka kahds manas gimenes draugs bij apsolijis man isgahdat weetu Parisē, es atwedu mihlo behrnu schurp, lai winsch wairs neraud.

Us dselszela wina smehjās. Nakti es nehmu winu us zeleem, lai winai buhtu mihkstaka gula, jo treschajā klasē sehst ir loti zeeti.

Ta bija pagahtne. Un tagad es biju nomiris schint schaurajā mebletas istabas gultā, un mana seewa tupeja zelōs us grihdas un waimanaja. Baltais spihdums, ko mana kreisā azs manija, kluwa arweenu masaks un masaks; tomehr es loti labi un skaidri atminos istabu. Pa kreiso stahweja kumode, pa labo roku bij kamins, us kura widus bij nolikts apstahjees pulkstenis bes pendela; tas rahdija seschas minutes us weenpadsmiteem.

Logi bija us schaurās un tumschās Dosena eelas pusi. Wisa Parise scheit nahza garam, un tas bija tik breesmigs troksnis, ka loga ruhtis dahrdeja.

ahrup neween ar wahjschu puhschneem, bet ari zitadâ zeļâ, ar beguna glotamu nis elpojamo gaisu, miljonu miljoneem."

Tà tad labak gan daris katrs weselais, sargadamees no spitaligeem, nekâ nesargadamees. Otrkahrt no tam redsam, zik loti wajadsigas un teizamas tahdas eestahdes, kâ spitalnizas, kurâs nabaga saslimuschee atron zilwezigu apkopschanu un kas weselos, tà sakot, sargâ no schâs neahrstejamâs slimibas.

Eekschseme.

Pareistizigo garidsneezibâ notikuschas schahdas pahrgrosibas: Sausnejas basnizas preesteris P. Grünwalds pahrzelts uf Mahrzeenes basnizu, kamehr Kalsnawas preesteris A. Upits — uf Sausneju; pee Jaunpils basnizas par preesteri eezelts Maskawas garigâs akademijas kandidats Justins Grots.

No Ikschkiles. 22. septembrî Tinuschu-Ikschkiles Dseedoschanas Beedribai bij schejeenes isrihkojumu namâ konzerts. Ar skumjam un lihdsjuhtibu pildijâs sirds, tad uf skatuwes nostahjâs sehru drahnâs tehrpees dseedataju koris, apbehdinats sawa eemihlotâ kora wadona T. Paulina kga skumju dehl, kura dsimtê mas deenu atpakal nahwes engelis prasijis sewischki dahrgu upuri. No apsolitâs konzerta programmas tadehl tad ari ispalika T. Paulina kga dseedamee solo gabali. Kas atteezas uf konzerta pahrejo daļu — tad jaatsihst, ka Reinholda kga orkestrs ispildija sawus konzerta gabalus schoreis wehl daudf peewilzigaki nekâ pagahjuschâ gada konzertâ. Dseedataju kora preekschnesumi isdewâs wisai teizami. Ta bij sewischka mahkslas wara, kas muhsu jahtas prata ar tahdu ismelzibu aiswadit tiklab tur — „kur guļ muhsu tehwu deewi", kur „augstu, augstu logâ waidelotis parahdas", kà atkal drihf jau tur kruhtis pee zilweka sirds, kas nelaimes wajata apskausch pat putninus par to, ka teem ir „katram saws sars", kur meerâ peemestees... Teescham minetâ kora dseesmâs leedeja puhu daudf. Jaatsihst ka tik kupli peelozit sawu puhru uf mineto deenu dseedataji wareja tikai ar sawu zildinamo mihlestibu uf mahkslu un darbu. Man schkeet, ka publika, pahrnemta no mahkslas daudas malkeem, palika drusziñ patmihliga, ar nemitoscheem applauseem iskaulebama pat tahdu dseesmu atkahrtojumu, kuras sawa satura pehz, atteezibâ uf augschmineto sehru gadijumu — skumdinatam korim un wina wadonim bij jadseed waj asaram azis. Eenehmums no konzerta sneedsâs tuwu pee 200 rubleem.
G—mans.

No Rusenes mums raksta: Schal apgabalâ, tapat kà wisâ Widsemê, 8. septembrî salna stipri apskahdeja negatawo labibu. Stiprâs un augstâs semês salna masak kaitejuse. Lini naw apsaluschi, t. i. pate schkeedra. Zaur salnu muhsu semkopju zeriba uf laba raschu masinajusês. Septembra mehnesis eet uf beigam, bet plauschana un linu rauschana wehl pilnâ spehkâ. Semkopis tik rehlâ gada laikâ stipri apkrauts darbeem. Algadschi tà islasiti no meestina, ka darba deenâ naw wairs mahjâs neweena. Saimneeki naw wehl no scha gada raschas nekà pahrdewuschi, bet algadscheem jalsmaksâ, tà ka naudas truhkums tik leels, kà neweenu gadu schal laikâ naw peedsihwots. — Preeksch pahra gadeem atpakal schejeenes saweesigà beedriba norenteja semkopibas beedribas mahju. Bes rentes naudas wehl nolihga, ka semkopibas beedribas beedreem tapat teesiba apmeklet saweesigâs beedribas bufeti, kâ saweesigâs beedribas beedreem. No tam alleza labums abàm pusem: semkopibas beedriba dabuja leelu ihres naudu un wehl tâs paschas teesibas, kas saweesigâs beedribas beedreem, kamehr saweesigai beedribai atlika smuka nauda no bufetes rentes, ka wareja eekraht labu kapitalu. Deemschehl, saweesigâ beedriba tagad nospreeduse schkirtees no semkopibas beedribas. Waj tas ir labs aprehkins, par to jaschaubas. Senak, kad saweesigâ beedriba bij weena pate, neweens negribeja winâ usnemtees par ekonomu, jo 40 beedri gauschi mas patehreja, tà ka ar bufetes eenahkumeem ekonoms pat apgaismoschanas isdewumus neware ja segt. Zaur beedribu saweenoschanu apalsch weena jumta peenahza semkopibas beedribai ap 400 beedru klaht, tà ka par saweesigâs beedribas bufeti ekonoms maksaja 2000 rbl. rentes, un beedribai atlika ap 1000 rbl. tihrs atlikums. Schkirschanâs eemesls ir sadsihwes eerabumu starpiba. Saweesigà beedriba sastahw no schejeenes inteligenzes, kas turas zeeschi kopâ un usnem loti mas beedru — tikai turigus waj wairak isglihtotus. Saweesigâs beedribas darischanu waloda ir Wahzu waloda (? Red.). —sch.

No Zeswaines. Sesideen, 21. septembrî, wakarâ, uf Walkas-Stukmanu dselsszeļa starp Zeswaines un Birschu stazijam kahda seeweete bij usgahjuse uf dselsszeļa sleedem un, rokas krusteniski salikuse uf kruhtim, meerigi stahweja — gaididama nahwi. Lokomotiwe, nahkdama no Zeswaines, tuwojâs seeweetei. Gan maschinists dewa wairak reises stiprus swilpeenus, lai seeweete atstahj zeļu, bet seeweete nekustejâs ne no weetas. Wilzeenu aptureja, un seeweeti apzeetinaja un noweda Birschu stazijâ. Uf waizajumeem, kapehz schi stahwejuse uf dselsszeļa, wina schà tà ar walodu marstijâs. Gan uf ziteem teikuse, ka gribejuse nonahwetees. Kas ar winu pehz notika, nesinu, mehs, pasascheeri, braużàm tahlak...
Swaigschņu Andschs.

No Alswika (Aluksnes draudsê). Gan laikrakstos beeschi ween rakstits un brihdinats lai ar dihstamàm leetam apeetas usmanigi un prahtigi, tomehr mas kas to eewehro. Tà nupat nesen schejeenes muischas kalejs pagatawoja leelaku skaitu raketu, kuras leelmahtes dsimumdeenas wakarâ laist gaisâ. Kalejs eegahjis dahrsâ, raketes pamehginat, kà skrees. Raketes no reises naw sprahgushas walâ ... tad tâs wehl islabojis — te usreis sibina ahtrumâ pulwera krahjums un raketes aisbeguschâs un sprahdseens kehris paschu taisitaju, kuram drehbes un daschas meesas daļas apdeguschas un ari abas azis tà ismaitatas, ka nebuhs wairs redseiajas. Nelaimigais ir jauns zilweks, kuru noweda uf Rigas slimnizu.
Swaigschņu Andschs.

Jelgawas pasta ahrsts Dr. P. Strautsels eezelts titularpadomneeka tschinâ.

Leepaja. Salaulaschana ar tranzekleem. Kahda nama preekschâ Apschu eelâ, „Lib. Now." stahsta, swehldeen stahweja ekipaschas, kuràm wajadseja kahdu laimigu bruhtes pahri nowadit uf basnizu. Sanahza kahsu weesi un uf eelas pulks skatitaju, kad peepeschi pee mahjas atskaneja waimanas un kleegschana. Prot', bruhtgans pastahweja uf to, ka winam preeksch laulaschanas tiktu ismaksata apsolitâ 4000 rbl. leelâ puhra nauda, zitadi winsch ne-eeschot pee laulaschanas. Ustraukums, kas mahjâ sazehlâs, pahrgahja ari uf eelu, kur no lauschu pulka weena puse peekrita bruhtganam, otra — sodijâs par winu. Tà ka nauda nebija uf meetas sadabusama, tad bruhtgans tika kà nebuht apmeerinats, pehz kam brauzeens dewâs uf basnizas pusi. Bet bruhtgans wehl zelâ lika pahra reises ekipaschu apturet un gribeja laistees lapâs, tatschu beidsot to isdewâs noturet un eewest basnizâ un tur peekalbinat pee laulibas wascham ...

No Sehlpils. Daschadas sinas. Pehz daudf gadu puhlineem un strihdeem treschdeen, 18. septembrî, Sehlpils aprinka prahwests K. Welzera kgs mums eeswehtija jaunu kapsehtu. Pateiziba! minetam draudschu ganam skaneja no muhsu luhpam. Pee eeswehtischanas peedalijâs ari muhsu dseedataju un ragupuhteju kori ar dseesmu un musikas skanam. — Ar skumju nopuhtu japeemin kahda jau wairak gadus pastahwoscha neglihta buhschana pee muhsu deewnama pagalma apkopschanas. Agrak basnizas pagalmam muhretà walle weetweetam sakrituse; kahdreis bijuscho triju wahrtu weetâs ir gluschi waleji zaurumi, kà ispostitam zeetoksnim. Leelajôs gada tirgôs (kurus notur basnizas tuwumâ) no uskuptscheem sapirktee wehrschi un aitas sadodas bareem pa scheem zaurumeem deewnama pagalmâ. Wehrschi badas, lehz. aitas brehz, dsineji ar pahtagam schauj! ... Kà tas isklausas un isskatas! — Pagahjuschâ gadâ muhsu skolotajam bija tas preeks, eeraudsit, ka wina dsihwoklis taps gan reis paplaschinats. Meistars klaht! ... Wezee muhri tapa jaukti, jauni muhreti, tad peegludinati un ar pukoteem papireem aplihmeti. Dsihwoklis ehrts — meistars lehis, darbs glihts! Bet nebij wehl ne gads pagahjis, ehrtà dsihwokla seenam skaras ween pasteepuschâs ... Nehgojas failś, krunkains muhris. — Pagahjuschâ pawasarî pahr muhsu kalneem un grawam tapa eesahkti Maskawas-Wentspils dselsszeļa buhwes darbi, kuri pamasam turpinas. Stazijas buhwes darbi, pee Lasdas kroga, patlaban jau eesahkti. Par akmeneem un winu peeweschanu pee muhrejameem tilteem maksaja 18 rbl. par kubik asi. Pee dselsszeļa buhwes darbeem strahdâ no zitureenes atnahkuschee Poli, Leischi u. z., daschi pat no Kijewas gubernas. Lautinu daudf, — darba un pelnas drusku masak. Sagts teek uf nebehdu. Pasuhd ween sirgi, rati, riteni, arkli un ezeschu tastas, peena spani no pagrabeem, sehri un siweni no kuhtim, pat dahrsa saknes un ahboli netop saudseti. Wisas dsihwê wajadsigas leetas! — Septembra 9. d. rihtâ bij leela salna, ledus uf uhdena, seme weetam diwus un wairak zollus sasaluse. Skahde padarita leela. Aukstums spehji peenemas. 18. septembrî krita jau sneegs. Wasaraja plauschana wehl pilnâ gaitâ.
Pr.—J.

Jurjewas uniwersitati nupat schonedel apmeklejis Rigas mahzibas apgabala kurators, kambarkungs P. Iswolskis.

Peterburga. Intendanturas refors pa wisàm sawàm techniskàm eestahdem eewedis astonstundu darba deenu.

— Oktobra pirmajâs deenâs ahrleetu ministrs, statssekretars grafs Lamsdorfs, aisbrauzs uf kahdu laiku uf Liwadiju.

Helsingforsas uniwersitates studenti likuschi zaur cand. jur. E. Ehrströmu, kas schimbrihscham usturas Parisê, nolikt uf Emila Solà kapu wainagu, kà apbrihnoschanas, zeenibas un pateizibas sihmi pret nomiruscho.

Twera. Septembra pirmajâs deenâs Beschezkas aprinkî ploſijees traks wilks, kursch wisâ apkahrtnê sazehlis elles schausmas. Tikai diwu deenu laikâ winsch sarehjis 4 semneekus, 42 sirgus, 4 sunus, 11 gowis un 8 jehrus. Beidsot tomehr semneekeem palaimejees to nogalinat, pee kam tomehr weens semneeks saudejis dsihwibu.

Eewehrojot scha gada nerafchu, Semkopibas un Domenu Ministrija atlahwuse wairakâs gubernâs, peem. Pleskawas, Smolenskas, Maskawas u. z., semneekeem lihdf 1903. g. 15. maijam ganit sawus lopus kronameschôs, pluhkt tur sahli, kasit lapas u. t. t.

Ahrseme.

Krihse Seemel-Amerikas Sabeedrotâs Walstis.

Kaut gan Sabeedroto Walstiju ruhpneeziba beidsamôs gadôs gahjuse milsigeem soleem uf preekschu, tatschu wispahrigais strahdneeku stahwoklis naw ruhpneezibas usplaukschanai tà lihdfi sekojis, kà tas buhtu bijis wehlejams. Talab ari nepaeet gandrihf newena nedeļa, kad laikraksti nesino par kahdu streiku weenâ, waj otrâ pilsehtâ. Kadehl it ihpaschi tagad tikdaudf strahdneeku organisazijas zihnas pret saweem darba dewejeem, ir jau weegli isskaidrojama leeta, kad eewehrojam, ka tagadejâs republikanu waldischanas laikâ organisejas weens trests pehz otra un zaur to eeguhst monopola teesibas (labaki sazit: waru) uf sawa aroda raschotàm prezem, kuru zenas teek usskruhwetas tik augstas, kà trestu sabeedribam tas tikai patihk. Strahdneeku algas palikuschas tâs paschas, kahdas bija daschus gadus atpakal, kad dsihwes usturs bij apmehram uf pusi lehtaks nekâ tagad. Strahdneeki sajusdami trestu smago roku, sanahk schur un tur saburśmê ar saweem darba dewejeem, prasidami peeteekoschu algu par sawu darba spehku. Tahda leela zihna starp darba spehku un kapitalismu welkas tagad jau 18 nedeļas antrazitu oglu raktuwês, Pensilwanijas walstî. Scha zihna peeskaitama pee scha gada leelakeem streikeem. Strahdneeku organisazijas ir meerâ leetu nodot schkihreju teesai, waj waldibas rokâs, bet raktuwju sabeedriba ne-eelaischas ne uf kahdu islihgschanu. Zaur scho streiku Sabeedrotâs Walstis draud isszeltees wispahrigs akmenoglu truhkums, jo tagad jau ogles maksâ 10 lihdf 11 dolaru tonnâ, kas ir 75—80 kap. par pudu. Weenâ un otrâ pilsehtâ publika sahk jau pazelt sawu balsi pret scho nebuhschanu un prasa, lai waldiba usstahjas stingraki pret raktuwju ihpaschneekeem. Tà peemehram Bostonâ tika notureta sapulze, kurâ tapa peenemtas daschas resoluzijas un nosuhtitas presidentam Ruswelltam un kurâ no dascheem runatajeem tika issaziti asi pahrmetumi raktuwju ihpaschneekeem.

Presidents Ruswelts gan ari ismehginajees jau starpineeka lomâ starp darba dewejeem un strahdneekeem, tomehr lihdf schim wina mehginajumeem, streiku nowehrst, naw bijis wehl nekahdu panahkumu, bet oglu zenas aug augumâ — daschâs weetâs sahk pat oglu pawisam peetruhkt.

Wahzija. Berlinê dsihwo ap 3000 Tscheku, kuri esot pa leelakai daļai amatneeki, drehbneeki, musikanti un tà tahlak. Wineem ari diwas beedribas: wingroschanas beedriba „Sokol" un strahdneeku sabeedriba „Beseda", kuras abas darbojotees ar loti labàm sekmem. Ari pascheem saws laikraksts Berlines Tschekeem. Daschas Wahzu awises brihnas par to, zik Pruhschu waldiba esot pazeetiga un atlaujot Tschekeem Berlinê beedrotees un peekopt sawu walodu un tautibu, jo beedribu isrihkojumôs, kà ballês un zitôs weesigôs wakarôs, tee neween runajot tikai tschekiski, bet dauzojot ari paschi sawas tautiskas dejas. Te nu gan pahrspihleti patriotiskajàm Wahzu awisem nebuhtu nekâ ko brihnetees par sawas waldibas pazeetibu; jo zitu walstiju waldibas ir pret Wahzeescheem wehl daudf pazeetigakas. Wahzu awisem tatschu wajadsetu sinat, ka winu tautibas peederigee daudf zitâs walstis bauda nesalihdsinami leelakas teesibas, nekâ tas zittauteescheem Wahzijâ jebkad bijis eespehjams.

70,000 weesnizneeku eesneeguschi waldibai luhgumu, lai atwer robeschas zuhku eeweschanai no ahreenes, zitadi ne-esot eespehjams wairs weesus apgahdat ar gaļu.

Austro-Ungarija. Austro-Ungarijas Wiswahzi loti sapihkuschi, ka Schipkas swehtkôs nehmuse dalibu ari sewischka Tscheku deputazija, kura uf krituscho Kreewu kareiwju kapeem nolikuse Tscheku tautas wahrdâ greznu wainagu. Deputaziju wadijis pasihstamais Slahwu kustibas weizinatajs, Jaun-Tscheku tautas weetneeks Klofatschs — tas pats, kas pagahjuschâ pawasarî Austrijas parlamentâ tik asâ un skarbâ walodâ nokritiseja keisara Wilhelma Marienburgas runu un droschi un duhschigi aisstahweja Polus pret netaisneem usbrukumeem. Klofatschs sludina rakstôs un runâs wisu Slahwu tautu solidaritati zihnâ pret Wiswahzu breesmam. Winsch pastahw uf Kreewu un Polu, kà diwu tuwu radneezigu tautu, galigu islihgschanu un zeeschu kopâ tureschanos. Klofatschs peedalijâs ari Schalgiras kaujas peeminas swehtkôs Lwowâ un Krakowâ, kur sazija runas par Polu un Tscheku kopâ tureschanos pret Wahzu usmahkschanos, par ko no Poleem tika uf rokam nesats. Radneezigo Slahwu tautu beedroschanâs nolukâ winsch ari tagad peedalijees ar wairak Tscheku tautas aisstahwjeem Bulgaru-Kreewu swehtkôs pee Schipkas.

Franzija. Ari tagadejâ radikalâ Komba ministrija, tapat kà agraki nazionalâs, stingri turas pee walsts weenibas usturefschanas politikas, sihmejotees uf eedsihwotaju tautibu un walodu. Tà jau daschas nedeļas atpakal Kombs aisleedsa turpinat kahda Flameeschu laikraksta isdoschanu Franzijâ. Nupat atkal sino, ka ministru preekschneeks ar sewischku pawehli usdewis polizijas prefekteem Bretanjas prowinzê, stingri uf tam luhkotees, ka garidsneeki neleeto un dehmeem nemahza katkismi Bretanjeeschu islokśnê. Leetojama weenigi ihstâ Franzschu waloda. Tà ari brihwajâ Franzijâ brihwiba pateesibâ naw tik leela, kâ daschs warbuht domâ.

Welosipedisti Franzijâ. Franzijâ welosipedisteem, kà sinams, jamaksâ ari sewischks walsts nodoklis, zitadi nedabun wajadsigo atlauju welosipedu leetoschanai. No schim isnemtàm atlaujam nu redsams, ka pagahjuschâ 1901. gadâ Franzijâ leetojuschi welosipedus 1,106,768 zilweki. Tà tad, zaurmehrâ rehkinot, ik uf 35 Franzijas eedsihwotajeem nahk weens welosipeds, tas ir tik daudf, kà gan laikam neweenâ zitâ walstî.

Hawres juhrmalâ atrastâ slihkone ne-esot meklêtâ Enbêra kundse, kà tagad konstateis no ahrstu puses: pehdejai bijuschi daudf stipraki un weseligaki sobi, nekâ slihkonei.

Turzija. Solunas apgabalâ, tikpat kristigee, ka ari muchamedanu eedsihwotaji luhguschi waldibu pehz apsardsibas pret dumpineekeem. Weetejais gubernators luhgumus eewehrojis un aissuhtijis uf wairak sahdscham masakus saldatu pulzinus. Turku kara spehks tagad sewischki zenschotees saguhstit trihs Bulgaru bandas, kuras eelauschâs tureenes apgabalâ un kuru galwenais wadonis esot bijuschais Bulgaru palkawneeks Jankows.

Franzijas wehstneeks Konstans par jaunu greesees pee sultana ar naudas prasiju-

---

Parisê mehs neweena nepasinàm. Tà ka no wezâs weetas bijàm steiguschees prom ar leelu skubu, manâ birojâ mani gaidija tikai nahkamo pirmdeenu.

Peezpadsmit stundu pa dselsszeļu brauzot, sakratits un no eelu trokschna apreibinats, es biju peepeschi speestis liktees gultâ, un schi eeslodsischana istabâ bija manî modinajuse gluschi sawadas juhtas.

Mana seewa bija mani kopuse ar preezigu ruhpibu; tomehr es jutu, ka wina bij nemeeriga. Schad un tad wina peeskrehja pee loga un luhkojâs uf eelu, tad tuhlin atpakal ar bahlu seju un isbijusês no schis leelas Parises, kurâ wina nepasina pat neweena akmena, un kas tik breesmigi duhza.

Ko lai wina eesahk, ja es wairs neatmostos? Kas ar winu lai noteek schint leelajâ pilsehtâ, jo wina ir bes pabalsta, bes neweena pasihstama?

Margreeta bij sakehruse manu roku, kas nespehzigi karajâs pahr gultas malu, wina to skuhpstija un kà ahrprahtiga atkahrtoja:

„Oliwjê, atbildi man! ... Ak Deews, winsch ir beigts, winsch ir beigts!"

Tà tad nahwe nebija wis wisas dsihwibas isnihzinaschana: es dsirdeju un biju pee pilnigas sapraschanas. Tatschu domas par scho isnihzinaschanu bija mani baidijuschas no behrnu deenam. Es nekad newareju eedomatees scho sawas buhtnes pasuschanu un tâs pilnigu sadalischanos un isgaischanu, un tam bij janoteek uf wiseem laikeem, uf gadu simteneem, gadu tuhkstoscheem, un nekad man wairs nebij eesahkt sawu dsihwi par jaunu! Daschureis es nodrebeju, kad lasiju laikrakstâ kahdu skaitli no nahkoschâ gadu simtena; ap to laiku es droschi wairs nedsihwoschu, un scho gadu, kas guleja tahlâs nahkotnes miglâ, es wairs neredseschu, tad manis wairs nebuhs, — schis domas pildija mani ar neisteizamàm bailem. Waj es nebiju wisa pasaule, un waj wiss nesagruhtu, ja es no schejeenes schkirtos?

Nahwê sapnot par dsihwi, ta arween bij bijuse mana zeriba. Bet ta jau, sinams, nebija nahwe! Man droschi tuhlin wajaga usmostees. Ja, azumirkli es waretu pazeltees, apkampt Margreetu un schahwet winas asaras! ...

Kas par lihgsmibu, — ja mehs atkal peederetu weens otram; tad buhtum weens otram wehl daudf mihlaki! Wehl diwas deenas es atpuhstos un tad eetu uf biroju. Mums eesahktos jauna dsihwe, laimigaka un ehrtaka.

Tatschu man nebija ko steigtees. Azumirkli biju par wahrgu un nogurushu. Margreeta darija nepareisi, ka ta issamisa, un man truhka spehka uf spilwena apgreestees un winai usmaidit. Un atkal wina brehza un sauza:

„Winsch ir beigts, ak Deews, winsch ir beigts!"

Es tagad buhtu winu labprahit apkampis un, lai winu neisbeedetu, klusu teizis:

„Ne tatschu, mans dahrgais behrns! Es tikai guļu. Tu jau gan redsi, ka es dsihwoju, un ka tewi mihlu."

II.

Margreetai kleedsot, durwis peepeschi atdarijâs un kahda balss sauza: „Kas notizis, mihlâ kaimineen? Laikam gan atkal jauns nejauschs slimibas jonis? ..."

Es pasinu scho balsi. Ta bija wezâ Gabêna kundse, kas dsihwoja mums blakus. Aisskustinata no mahjsu behdigâ stahwokla, wina tuhlin, lihdf ko bijàm atnahkuschi Parisê, sahka israhdit pret mums leelu laipnibu.

Tuhlin ari wina mums isstahstija sawu likteni.

Kahds zeetsirdigs saimneeks pagahjuscho seemu bija lizis pahrdot winas istabas leetas, un no ta laika wina ar sawu meitu Abeli, gadu desmit wezu skuki, dsihwoja mebletâ istabinâ. Abas nodarbojâs ar lampu segu isgatawoschanu un, — ja labi laimejâs, pelnija ar to 40 sû deenâ.

„Ak tu Deews-Tehws, waj winsch pagalam?" wina klusâ balsi eesauzâs.

Es jutu, ka wina man tuwojâs.

Wina apluhkoja un aptaustija mani un tad lihdszeetigi turpinaja:

„Ak tu mana nabaga masinâ, mana nabaga masinâ!"

Margreeta, kas bija lihdf nahwei noguruse, schnukstеja kà behrns.

Gabêna kundse pazehla winu un eesehdinaja atsweltnes krehslâ, kas stahweja blakus kaminam un no wezuma jau schkobijâs; tad wina mehginaja to meerinat.

„Juhs, nudeen, paschi palikśat slimi! Ja juhsu wihrs miris, jums aif issamiſibas tak tuhlin newajaga darit sew galu. Ir jau teesa, kad mans Gabêns nomira, es biju tapat kà juhs, trihs deenas nenehmu mutê ne skripatas. Tomehr tas man ari neka nelihdseja! — gluschi otradi, es wehl wairak panihku. Tà tad luhdsu, luhdsu Deewa dehl, esat prahtigi!"

Margreeta pamasam apmeerinajâs; wina bija arweenu wairak spehku saudejuse, tikai schad un tad wehl wina eeschnukstejâs.

Pa to laiku wezâ seewa ar sawu stingro usstahschanos eetaisijâs istabâ par pilnigu saimneezi.

„Lai wiss paleek, kà ir," wina atkahrtoja. „Abelite ir patlaban isgahjuse, wina aisnesa darbu — kaiminu starpâ tak wajaga weenam otru pabalstit; juhsu zeta somas wehl tak naw pawisam isskrawatas; kumodê ir wela, waj naw teesa?"

Es dsirdeju, ka wina attaisija kumodi. Wina laikam isnehma serwjeti, ko tad usklahja uf nakts galdu.

Tad wina uswilka spitschu, no ka es spreedu, ka wina man tuwumâ uf kamina aisdedsinaja swezi, lai ar to apsihmetu swehtitas swezes.

Es sekoju katrai winas kustibai, puhlejos isprast katru winas wismasako nodarboschanos.

„Nabaga kungs!" wina murminaja. „Laime, ka dsirdeju juhs kleedsam, manu mihluliti!"

Peepeschi wahjâ gaisma, ko ar sawu kreiso azi wehl maniju, pasuda.

Gabêna kundse bija man aisspeeduse azis, man nemas nemanot winas pirkstus uf azu plakstineem.

Kad es beidsot to nopratu, man pahrskrehja pahr kauleem weegli drebuli.

Te durwis jau atkal pawehrâs. Abelite, gadu desmit weza meitene, eenahza eekschâ un sauza sawâ smalkajâ balsitinâ:

„Mamma, mamma, es gluschi labi sinaju, ka tu te esi! — Sche, te ir nauda. — Trihs franki un tschetri sû, — diwdesmit dutschu lampu segu es pahrnesu lihdsi."

„Klusu, klusu! turi tak muti!" mahte welti atgahdinaja.

Kad masâ nebeidsa plahpat, mahte parahdija winai gultu.

Abelite palika stahwam, un es maniju, ka wina kluwa nemeeriga un kahpâs atpakal pee durwim.

„Waj kungs guļ?" wina klusu jautaja.

„Ja, ej spehletees," Gabêna kundse atbildeja.

Tak behrns negahja. Wina usluhkoja mani leelàm, stihwàm azim un usmineja pateesibu.

Peepeschi winu pahrnehma trakas bailes, wina skrehja projam un apgahsa pee tam krehslu.

„Ak, mamma, winsch ir beigts, winsch ir beigts!"

Eestahjâs dsilsch klusums. Margreeta satreekta sehdeja atsweltnes krehslâ un wairs neraudaja. Gabêna kundse pastahwigi schkluhza pa istabu schurpu turpu.

Beidsot wina nomurdeja zaur sobeem:

„Muhsu deenu behrni sin wisu. Deews sin, waj es winu labi audsinu! ... Kad es winu pehz kaut ka aissuhtu waj leeku aisnest darbu, tad arweenu aprehkinu katru minuti, lai wina neblanditos apkahrt. Un tomehr wina sin wisu, ar weenu azu usmeteenu wina nopratuse, kas sche ihsti notizis. Un mironis winai rahdits tikai weenu weenigu reisi — winas krusttehws Franzuâ, un toreis wina wehl nebija tschetrus gadus weza. Weenu wahrdu sakot, behrnu tagad nemas wairs nawi"

Wina apstahjâs un tuhlin bes kahda sakara pahrgahja uf zitu runas preekschmetu.

„Waj sinat, mana mihlâ, jums jadomâ par formalitatem, par nahwes pasinojumu peenahzigai waldei, wispahri par apbedischanu. Juhs to newarat darit. Tak es juhs neatstahschu weenu. — Ja atlaujat, es paluhkoschu, waj Simonô kungs ir mahjâ."

Wisus schos notikumus es nopratu kà no leelas tahleenes. Reisem man likâs, it kà es kà smalka leesmina lidotu istabâ pa gaisu apkahrt un manâ gultâ pagihbis guletu pawisam swesch zilweks, kahda neisweidota masa.

Tomehr man buhtu labaki patizis, ja Margreeta buhtu schi Simonô pakalpojumus atraidijuse.

(Turpmak wehl.)

Sihkumi.

Plauja zaurus gadu. Kà „Liverpooler Post" pastahsta, plauja janwarâ mehnesi noteek Jaun-Seelandê un Argentinijâ, februarî un martâ — Wakar-Indijâ un Egiptê, aprilî — Mas-Asijâ, Persijâ un Kubas salâ, maijâ — Kinâ un Japanâ, junijâ un julijâ — Deenwid-Eiropâ un Deenwid-Amerikâ, augustâ — Anglijâ, septembrî un oktobrî — Sweedrijâ un Norwegijâ, un nowembrî — Peru walstînâ un Deenwid-Afrikâ. Weenigi par plauju dezembra mehnesi minetâ awise neka nesin wehstit.

meem daschàm Frantschu firmam par labu, peedraudedams Konstantinopoli atstaht, ja wina prasibas netikschot tuhlin ispilditas.

Greekija. No Atenam sino, ka tureenes waldibas aprindàs waldot leels ustraukums dehl dumpja Makedonijà. Greeku awises asi usbruhk Makedonijas komitejai un Bulgaru waldibai, ka tàs dumpi mahkfligi sazehluschas un issaka zeribu, ka Turzijai drihsà laikà isdoschotees dumpi apspeest un Makedonijà nodibinat normalus apstaklus.

Japana. Par spihti wisam sawam spaidigajam finansu stahwoklim, Japana nodomajuse, kà jau wakardeenas telegrammà sinots, pawairot sawu kara floti zaur wairak jaunu un leelu kugu buhwi, kuri wisi kopà buhs ap 120,000 tonnu leeli. Naw sinams, kur Japani sadsihs tos milsigos isdewumus: katru gadu 20 miljoni jenu, kas pa 6 gadeem istaisa 120 miljonus.

Maroka. No Marokas galwas pilsehtas Fesas sino, ka Berberu dumpis apspeests un semè nodibinats atkal meers.

Riga.

Rigas mahzibas apgabala kuratoru, kambarkungu Iswolsku schodeen sagaida atbrauzam no Reweles Rigà.

Rigas mahzibas apgabala tautskolu inspektors, walstspadomneeks Sajontschkowskis aisbrauzis amata darischanàs us Walmeeru.

Rigas Latweeschu Beedribas sahlè peektdeen 27 septembri buhs dramatiska saareja ardeju. Israhdis Artura Schnitzlera 3 zehleenu dramu „Mihlinaschanàs". Sahkums plkst. 9 wakarà. Eeejas maksa 1 rbl.

Widsemes Tautskolotaju Sawstarpejà Palihdsibas beedriba nupat sanehmuse un saweem pastahwigà kora dalibneekeem isdalijuse Mozarta „Die große Messe in C-Moll". Oratorija eerihkota preeksch solo balsim, kora un orkestra. Koris sahks tuhlin eestudet augschmineto gabalu. — Tadehl konzerta kommisija laipni luhdz zeen. dahmas un kungus, kas wehl wehletos peedalitees kori, peeteiktees wiswehlakais lihds 4. oktobrim.

Nahkoschais mehginajums sestdeen, 28. sept., plkst. 5 pehz pusdeenas, Maldona kga telpàs, Pelbu eelà Nr. 22. Mrs.

Rigas palihdsibas beedriba swin 9 oktobri sch. g. sawus 20 gada pastahweschanas swehtkus. Par swehtku weetu israudsitas Maskawas dahrsa telpas, Kojsalas eelà Nr. 2., kur jau ilgus gadus bijis beedribas mitekls. Wispirms buhs swehtku akts, tad sekos goda meelasts un balle.

Jauns pasahkums. Gertrudes draudses mahzitajs Waltera kungs swehtdeen, 22 septemberi sch. g., bij sanizinajis, kà sawus weesus, wisus sawas draudses Latweeschu jaunekļus, basnizas skolà. Wakaru zeen. mahzitaja kungs atklahja ar masu deewkalposchanu; pehz tam mahzitaja kungs paskaidroja daschus pantinus no Jahna parahdischanas grahmatas, un pehz masa pahrtraukuma mahzitajs Freidenfeldta kungs runaja par basnizas wehsturi. Wakara otru pusi pawadija jautràs sarunàs, gan pee tehjas, schacha un dambreta galdineem. Jaunekli mehginaja sadseedat ari tschetrbalsigas dseesminas, kuru wadiba uztizeta skol. A. S. kungam. Newaram sche deesgan nopreezatees par zehlo mehrki, ko zeen. mahzitajs Waltera kungs usstahdis. Muhsu Latweeschu jaunekļus ap sewi pulzinadams, teem sagahdadams preezigu un nopeetnu wakaru — tahda mahzitaja rihkoschanàs pateesi usstahdama par paraugu daudsi ziteem draudses ganeem. Zik man sinams, tad Waltera kungs ari loti interesejas par sawu skolu. Tà, pateizotees wina gahdibai, skolai schogad eegahdati lihdsekli: daschas bildes, skaituli (счеты), kartes. Ari biblioteku winsch paplaschinajis, wairak kà 20 rublus schim noluhkam seedodams. A. Sch.

Rigas politechnikas padome, kà „Rischt. Westn." sino, eesneeguse augstakà weetà luhgumu, dehl schàs skolas pamatigas reformeschanas, sewischki kursu beiguscheem peeschkiramo teesibu un nosaukumu sinà. Starp zitu nodomats pee instituta eerihkot ari meschkopibas un kugu buhwneezibas nodalas.

Rigas I. muzikas institutà — dib. no E. Siegerta (Walnu eelà Nr. 2.) scho zeturtdeenu, peektdeenu un sestdeenu, no 26.—28 septembram, pulkst. 1/2 8 wakarà, notures atklahtus mahzeklu pahrbaudijumus us dascheem muzikas instrumenteem. Kas wehletos eepasihtees ar schis muzikas skolas darbibu, schos atklahtos pahrbaudijumus war apmeklet par brihwu, tikween eepreeksch saisnem ee-ejas biletes no eestahdes direktora J. Medina kunga. — s.

Ewangeliskà atturibas beedriba sarihko zeturtdeen, 26. septembert pulkst. 1/2 9 wakarà jautajumu isskaidroschanas wakaru sawàs telpàs Gertrudes eelà Nr. 30. Dr. K. Barona kgs laipni usnehmees runat par kaitem weselibai, kas zelas no daschadi sagatawotàm un usturetàm ehdamàm weelam, kà ari par truhkumeem, tirgotawàs ar ehdamàm weelam. Wehlams, ka publika scho isrihkojumu eegaumetu.

Salamonska zirkà wakar turpinajàs stiprineeku sazihkstes. Sbikschko pehz 12 minutem sweeda Horwatu. Pehdejais, lai gan pret Sbikschko sihks no auguma, tomehr israhdija daudsi spehka un sewischki daudsi isweizibas, tà kà Sbikschko'am, kursch loti druknis un swehzigs auguma, bija deesgan gruhti weikt sawu pretineeku. Leelais Pohl-Abss II. sweeda masako Eblacku it weegli pehz 2 minutem. Wisinteresantakà zihna norisinajàs starp Lurichu un Dickmani. Abi parahdija apbrihnojamu isweizibu; pehz 18 minuschu ilgas zihkstechanàs zihna us weenu minuti mitejàs, un tad eesahkàs atkal no jauna. Tikpat Lurichs kà Dickmans parahdijàs, kà wisai lokani, spehki — isweizibà gandrihs lihdsigi meistari. Zihnas isschkirschanai noliktais laiks (pusstunda) tuwojàs jau us beigam. Dickmanis wehl nebija no slawenà Luricha weikts. Bija jadomà, ka zihna paliks neisschkirta. Beidsot, pehz wairakeem weltigeem mehginajumeem, Lurícham isdewàs ar pahrdroschu, loti bailigu speedeenu, gahst sawu pretineeku. Wisa waldsinoschà zihna ilga 20 minutes. Publikas bija loti daudsi.

Leithana nabagu skola pagahjuschà nedelà ar kahdeem 40 skoleneem atklahta. Testatajs Johans Heinrichs Leithans 1878. gadà mirdams nowehlejis nabagu skolas dibinaschanai sawu nekustamo ihpaschumu Bruninееku eelà un sawu skaidro kapitalu. Wispirmà laikà mantas leetoschana peekrita wiņa mahsam. Pehz to nahwes 1896. gadà testamenta administrazijai bija tuhdal jadibina skola, tomehr netika panahkta weenoschanàs ar skolu waldi. Skolai negribeja dot privatu raksturu, bet usskatit to kà atklahtu skolu un tamlihds ari tàs pahrwaldibu aprobeschot. Tikai schogad isdabuta skolas apstiprinaschana, pehz kam stahjàs tuhlin pee telpu eerihkoschanas. Tà ka ari isdewàs dabut par skolas preekschneeku lihdsschinejo I. behrnu patwersmes dahrinu tehwu K. Siegmunda kgu un winam blakus eeguht kreetnus skolotajus, tad jazer, ka Leithana atsihstamais dibinajums buhs Rigas pilsehtas nabaga laudim par leelu swehtibu. Wajadsiba pehz skolam pee mums tik leela, ka katra labi wadita brihwskola jaapsweiz ar preeku.

Seena tirgus. Lai gan seena peewedumi peeteekoschi, tomehr pahrdeweji ustura stingras zenas. Tagad us seena tirgus, kur lauzineeki seenu pirzeem peewed, prasa birkawà 550—600 kap. Ar laiwam peewestais seens maksà 500—550 kap. birkawà. Schints deenàs peenahkuschas 3 leellaiwas ar seenu, kuras atronas Daugawas kreisajà pusè, starp dselss- un pontonu tilteem. Swn.

Galas iswadaschana. Rigas polizijmeistars usdewis polizijas usraugeem stingri usraudsit, lai galu pa eelam neiswadatu neapsegtu waj netihròs wahgòs. Wainigos par scha noteikuma neispildischanu sauks pee stingras likumiskas atbildibas.

Wiltoti selta desmit rublu gabali atkal parahdijuschees. Taischu tos war weegli pasiht, jo tee neweikli isgatawoti un ir loti weegli.

Aleksandra wahrtu apkahrtnes namu ihpaschneeki eesneedsi pilsehtas waldei suhdsibu pret elektrisko eelu dselszelu waldi, ka wini peespeesti slauzit un tihrit scha dselszela sligu un sleedes. P.

Agenskalna un Sasulauka apkahrtnes eedsihwotaji eesneeguschi luhgumu elektrisko eelu dselszelu waldei, lai ta eetaisitu scho dselszelu ari tureenes apkahrtnè. P.

Is deenas pawehles Rigas pilsehtas polizijai. Peterburgas Ahrrigas 1. eezirkna pristawa nodotàs 60 kap., kuras naktswaktneekam Paulam Dawnis Nr. 73 eedewis Fromholds Schlofs, luhgdams, lai winu dehl peedausigas blaudischanàs newed us eezirkni, — nododamas wispahrigàs aisgahdneezibas kolegijai. (R. P. P. A.)

Sagla apzeetinaschana. Aispagahjuschà nakti Leelàs Lehgeru un Lapenes eelu stuhri naktswaktneeks un us posta stahwoschais gorodowojs pamanija, ka kahds nepasihstams zilweks mehgina eelaustees tuwejà nama pagrabà. Kad abi kahrtibneeki nonahza lihds min. namam, tee atrada pagraba durwis atwehrtas un pee durwju stenderes karajamees atmuhketu preekschkaramu atslehgu. Eegahjuschi pagrabà, tee atrada min. nepasihstamo zilweku rihkojamees ap sweschu peederumeem. Sagli apzeetinaja un nogahdaja polizijas eezirkni, kur tas sawu nedarbu atsina. Nedarbneeks sauzas par Jankowski. —rgs.

Ugunsgrehks wakar ap plkst. 10 wakarà iszehlàs Marijas eelà Nr. 8, maspilsona Tscherenina nama pagrabà. Uguni laikà pamanija un nodsehsa pirms ugunsdsehseju eeraschanàs. Nams apdroschinats par 6000 rbl. Saudejumi wehl naw aprehkinati. —r.

Isrihkojumi. Zeturtdeen, 26. septembri: Pilsehtas Kreewu teatrî Antona Tschechowa 4 zehleenu drama „Trihs mahsas" („Три сестры"). Sahkums plkst. 1/2 8 wakarà. — Pilsehtas Wahzu teatrî Richarda Wagnera opera „Lohegrin". Operu zenas. Sahkums plkst. 1/2 8 wakarà. — Rigas Latweeschu Beedribà jautajumu wakars. Sahkums plkst. 1/2 9 wakarà. — Ewangeliskà atturibas beedribà (Gertrudes eelà Nr. 10) jautajumu isskaidroschanas wakars. Sahkums plkst. 1/2 9 wakarà. — Starptautiskà panoramà (Leelà Grehzineeku eelà Nr. 8) pehdejàs ainas is Angļu-Buhru kara. Atwehrta no plkst. 10 rihtà lihds plkst. 10 wakarà.

Teesleetu nodala.

Seewas nonahweschana. Pagahjuschà gada 2. majà, Rigà, pa Dahrtas eelu gahja gorodowojs Juris Ahtrais un Michails Naidanows. Wineem papreekschu gahja kahda nepasihstama seeweete ar grosinu rokà. Peepeschi no schkehrseelas isnahza sweschs wihreetis, peegahja seeweetei klaht un sahka winai ar nasi durt wehderà. Pee tam winsch noteiza: „Es jau tew teizu, ka tewi nodurschu, ja tu nebeigsi ar ziteem lopotees." „Mihlo wihrin, ko tu dari? Kur nu paliks mani behrnini!" seewina eesauzàs un nokrita us bruga semè. Pehz tam wihreetis ar to paschu nasi greesa sew pahra reises pa kaklu un tad ari nokrita semè. Gorodowojs peesteidsàs klaht, pasauza fuhrmani un aisweda nelaimigo pahri us poliziju. Pa zelu braukot wihreetis isskaidroja, ka seeweete esot wina seewa un winsch jau sen nodomajis winu nonahwet un pehz tam pats sew galu darit. Ari polizijas nodalà winsch to paschu apstiprinaja. Israhdijàs, ka wihreetis ir Breslawas pagasta, Walmeeras aprinka semneeks Jahnis Zimmers un seeweete wina seewa Anna. Pehdejà wisu laiku pehz usbrukuma bija bes samanas, un winu tuhlin nogahdaja us pilsehtas slimnizu. Tur israhdijàs, ka wina septinàs weetàs ar nasi sadurta. Weens duhreens bij usgreesis wehderu, tà ka sarnas nahza laukà. Ari sarnas bij tschetràs weetàs eewainotas. No scheem eewainojumeem, it sewischki no pehdejà, Anna Zimmer 7. maijà nomira. Tadehl, ka ari Zimmeram pascham pehz aprakstità notikuma bij kakls ar asinim, ari winu nogahdaja us slimnizu. Tur israhdijàs, ka winsch sew ar nasi bij tikai weegli eewainojis kaklu. 21. maijà winu weselu islaida no zeetuma.

Schini leetà pakalmeklejot isfinaja wehl schahdus sihkumus: Zimmers jau bij nodsihwojis laulibà pilnus 15 gadus, tomehr schi wina laulibas dsihwe nekahdà sinà nebij salda. It sewischki pehdejos 7—8 gadus winsch pastahwigi ar seewu strihdejàs. Apmehram preeksch peezeem gadeem winsch peepeschi, bes kahda redsama eemesla, atstahjàs no saimneeka, pee kura ilgus gadus bij kalpojis par kutscheeru, un isskaidroja, ka nodomajis waj nu pawisam aisbehgt no seewas, waj ari sawu dsihwibu paihsinat; ilgaki wairs newarot ar seewu kopà dsihwot. Tomehr bes kapitala keschà aisbehgschana ir gruhti isdarama, un apnemtees dsihwibu paihsinat ir daudsi weeglaki, nekà to pateesibà isdarit. Un tà ari Zimmers neaisbrauza ne us ahrsemem, nedsi us winu pasauli, bet turpinaja tepat dsimtenè sawu suhro laulibas dsihwi, kura tapa jo deenas jo nepanesamaka. Eemesls schahdeem muhschigeem strihdeem un eenaidam bij tas, ka Zimmers bij loti greissirdigs us sawu seewu un weenmehr pahrmeta winai tuwaku satiksmi ar ziteem wihreescheem. Is sewischki pehdejà gadà, kad seewa bij peenehmuse par eedsihwotaju kahdu jaunu zilweku, Kahrli Fritsche, Pruhsijas pawalstneeku, Zimmers pastahwigi taisija skandalu un pat wairakas reises bruka seewai ar nasi wirsù. Tà ari 30. aprila wakarà Zimmers atnahza, pa paradumam, eedsehrees mahjàs, bet seewa kopà ar Fritsche nelaida wina dsihwokli eekschà. Winsch aisgahja draudedams, un lihds pascham nelaimigajam notikumam seewa winu wairs neredseja.

Jahni Zimmeri, 43 gadus wezu, sauza pee atbildibas us s. l. 1451. p. pamata, un scha gada 23. septembri winam bij jastahjas Rigas apgabalteesas preekschà. Winsch atsinàs, ka esot gan seewu noduhris, bet to ne-esot darijis ar agrak apdomatu noluhku. Seewa ar sawu usweschanos esot winu tiktahl weduse, ka pat saudejis meerigas pahrlikschanas spehju un wairs neka lahgà neatminotees, kà wiss notikums norisinajees. Wairaki leezineeki peeweda daschus faktus, no kureem bij jadomà, ka Zimmera greissirdiba nekahdà sinà nebuhs bijuse nedibinata. Tahlak leezineeki apgalwoja, ka us wihra pahrmetumeem Anna Zimmer allasch atbildejuse pehz eespehjas nekaunigà weidà, it kà tihscham winu kaitinadama un sahpinadama. Teesa nopratinaja trihs ahrstus, kà ekspertus, kuri weenbalsigi isteiza, ka Zimmers nosegumu isdarijis leeliskà prahta ustraukumà. Apsuhdsibu wadija prokurora beedrs A. S. Oranskis, apsuhdseto aisstahweja swehrinats adwokats Ruzens.

Teesa atsina apsuhdseto Zimmeri par wainigu tikai pee ustraukumà isdaritas slepkawibas (s. l. 1455. p.) un nospreeda winam trihs gadus un seschus mehneschus arestantu nodalu, ar wisu sewischku teesibu un preekschrozibu atnemschanu. —ds.

Teatrs un muzika.

Wahzu teatrs. (Eesuhtijums.) Lasot aiswakar deenas nummurà pahrspreedumu par „Natans Gudrais" israhdi pilsehtas teatrî, kurà ari man bij isdewiba noskatitees, newaru to atsiht par pilnigi saskanoschu ar schàs israhdes wehrtibu. Salihdsinot ar israhdi Latweeschu teatrî, salihdsinajums neisnahk tik leelà mehrà Wahzu teatrim par labu, kà to zeen. rakstitaja nostahdijuse. Wahzu israhdei peemita loti daudsi truhkumu, kas nemas naw eewehroti. Rückerta kga Natans gan bija lehnigais, labsirdigais, bet gudrais Natans winsch nebija, kà Lessings to domaja. Sewischki stahstà par gredseneem winsch nesasneedsa prahta augstumu. Weenkahrschà toni winsch atstahstija teiku, pats nesajutis un nepahrnemts no domu zehluma, kas schajà stahstà eelikts. Ja akteers scho stahstu ne-isleeto, tad winsch nepelna usslawu, tad wina tehlojums nosauzams par nepilnigi isdewuschos. Lindikowa kga sultans nekahdà sinà nebija eewehrojams, kà —zz—to dehwè. Pee wina it nekas nebija, kas atgahdinatu, ka tas ir warenais waldneeks, kursch pats sewi usskata par pasaules pahrlabotaju. Lindikowa kga, spehlè un isnesschanà truhka leelais un garigais augstums, ka „Saladinam ir wajadsigs, jo Natans par winu saka: „Tas wihrs ir wehrts tàs leelàs slawas". Lomas, kuras prasa reprezentaziju, naw pehz Lindikowa kunga dabas. Ar spreedumeem par Dejera kgu, Ermartha un Normana isdsem esmu weenis prahtis. Tapat ari Breda kgs pareisi apspreests. Kannè isdse buhtu bijuse laba, ja wina labaki buhtu pratuse tekstu. Tad ari nebuhtu iszehluschas pahris newajadsigas pauses. Fendera kga patriarks bija sabojats. Lessings to domajis kà eedomibas pilnu basnizas kungu, kursch no sawa swehtà usdewuma wisà nopeetnibà pahrnemts. Schis patriarks tikai ir garigi aprobeschots zilweks, kursch pats nespehj domat, bet kuram augstakais baustis preekschrakstis. Zaur to, ka winsch swehtàs dusmàs, bes kahdas pahrlikschanas, grib Schihdu sadedsinat, winsch dabù komisku nokrahsu. Fendera kgs bij par daudsi omuligs un weenaldsigs par sawu usdewumu. To, ka patriarks juhtas kà wihrs, kuram jaispilda augsts usdewums, winsch nebij apdomajis. Schmalza kgs bij drihsak wiss zits, tik ne „straujais, labais" derwischs, kursch us dsihwi noskatas ar nizinaschanu. Schmalza kgam ir paradums, klasiskàs lomàs, ar labo gurnu goritees. Zaur to wina kustschanàs isnahk stereotipas un weenmuligas. Tà tas ari bija „Natana" israhdè. Ari reschiju newar atstaht bes peesihmes. Tahdà lugà, kà „Natans Gudrais", ja lomas atronas akteeru rokàs, kuri sawu usdewumu isprot, reschisora usdewums naw nekahds gruhtais. Kopspehle, tadehl ka lugà ir gandrihs tikai duoskati, atkaras pa leelakai dalai no akteeru paschu usmanibas. Beidsamà bildè staigaja Saladins un templa kungs nemotiwetì pa skatuwi apkahrt, nepeegreeschi lugas pawedeenam sawu wehribu. Tas trauzeja. Nepareisi ari bija, ka 3. un 7. bilde notika meschà, tahlu no Jerusalemes. (Jerusaleme bija tikai pee apwahrschna redsama). Neisprotami tad, ka Natans ar Rechu eet templa kungu meklet tahlà meschà, kur Daja to turpat mahjas tuwumà sateek; tapat, ka Natans norunà templa kungu pee klostera satikt, bet sateek to deesin kur meschà. Wahzu teatrim tak netrahksi wajadsigàs dekorazijas, lai w[illegible] peenahzigi eekahrtotu. Wisu kopà nemot, israh[illegible] Wahzu teatrî nebuht nebija preekschsihmiga, kà [illegible] „Balt. Wehstn." top eeslaweta. Beidsamà laikà parahdas Latweeschu laikrakstòs pahrspreedumi par Wahzu teatra israhdem, kuri pahrakà mehrà pahrsaldinati ar nepelnitu usslawu, un kuròs usmanigi teek apslehpta waj ignoreta katra nepilniba. Wehl loti daudsi zilweku (sewischki kundschu starpà to naw truhkums), us kureem sajehgums „wahziski", dara sugerejoschu eespaidu, tà ka winàm wiss tuhlin israhdas labs un smuks. Laikam schee pahrspreedumi ari sarakstiti sem schahda eespaida. P. O.

Par Rigas Kreewu teatri atsauzas pa otram lahgam jau „Now. Wremja". Tagad wina ar preeku konstatè, ka wisas eedsihwotaju grupas ar simpatiju usnehmuschas jauno teatri, kas Kreewu eedsihwotaju sirdis warot pildit ar lepnuma juhtam. Jauno teatri apmeklejot ari tahdas personas, kuras lihds schim wehl nekad Kreewu teatri nebijuschas sawu kahju eespehruschas. Un wisi teatra apmekletaji atsauzotees ar leelu atsinibu par teatra israhdem. Pat no kaiminu pilsehtam, kà Jurjewas un Jelgawas, taisotees publika braukt us Rigu, lai tikai dabutu scha teatra israhdes redset.

Beigàs sinotajs atsauzas ari par to sawado kahrtibu, kà jaunais teatrs tizis eeswehtits — bes kahda swiniga akta, bes publikas peedalischanàs, pat bes prefes preekschstahwju peelaischanas. „Schehl un kauns, bet ko tur darit, azim redsams, mehs wehl ne-esam tiktahl tikuschi, ka prastum sawas kulturas gawilu swehtkus klaji noswehtit. Bet schi bestaktika nelaupija scheseenes Kreewu eemihtneekeem neko no winu pahrdsihwoto gawilu leelàs nosihmes..."

Tirgus u. z. sinas.

Fondi.

Sw. Peterburgà, 24. septembri 1902.

	Pahrdew.	Salidats
Wekselu kurss, Londonas 8 m.	—	93.90
4% walsts rente	97 1/4	97 1/8
4% aisn. no 1902. g.	99 3/8	99 1/8
5% premiju aisnehm. 1. islaid. 1864. g.	469 1/2	467 1/2
5% " 2. " 1866. g.	358 1/2	355 1/2
5% " kihl. sihm. muischn. agrar bank.	298 1/2	290 3/4
3 1/2% muischn. agrar-bankas kihlu sihmes.	89 5/8	—
4 1/2% Rasanas-Urala dselszela obligas.	—	101 1/4
4 1/2% Sw. Peterb. pilsf. hip. b. kihl. sihmes.	—	94
4 1/2% Wilnas agrar-bankas kihlu sihmes	—	93 3/4
4 1/2% Maskawas agrar-bankas kihl. sihmes	—	94 1/8
4 1/2% Poltawas agrar-bankas kihlu sihmes	—	93 7/8
4 1/2% Harkowas agrar-bankas kihl. sihmes	—	94 1/8
Deenwid-Reetuma dselszelu akzijas	—	96
Sw. Peterb. starptaut. tirdsn. b. akzijas	—	354
Sw. Peterburgas diskontobankas akzijas	—	390
Rigas komerzbankas akzijas	—	249 1/2

Leeltirdsneezibas zenas.

Rigà, 24. septembri 1902. g.

	Salihgis.	Pahrdew.	Pirz.
Kweeschi. Tendenze zeeta.			
Kreewu 129/30 mahrz. Sibirijas	90	91	90
Rudsi. Tendenze: zeetaka.			
Kreewu, usnodoschanu parsept.		77	76
Auzas. Tendenze: klusaka.			
Kreewu [illegible] augsta labuma	—	76—74	74
weenk. neschahwetas Kreewu	67	68	67
Meeschi. Tendenze: zeetaka.			
Kreewu 105/6 mrz.	—	71	70
Linsehklas. Tend.: peewilkoscha.			
Stepju		155	153
Rauschi. Tedenze: klusa.			
linu, scheseenes	—	97-98	95—96
Kreewijas	—	92-94	90—93

Pahrtikas preekschu zenas Rigà.

	Kap.		Kap.
Gala.		**Olas un putni.**	
1 mrz. wehrschu	10—18	1 schots olu	120—130
" teļu	17—20	1 tihtars	180—225
" jehru, schahw.	9—12	1 sosis, kauta	100—200
" zuhku, swaig.	17—22	1 pihle	50—90
" " schahw.	20—25	1 wista	45—80
" " tauku	22—25	1 pahris zahlu	40—100
		Mescha swehri un putni.	
Maise.		1 mrz. breeschu galas	—
1 mrz. rupjas	8—3 1/2	mednis	200—225
" saldskahbas	3—2 1/2	teteris	80—100
" baltas	4-5	pahris mescha irbju	120—180
		sakis	100—120
Milti.		**Sakumi un saknes.**	
puds rudsu	80—85	puds kartupelu	25—30
" kweeschu	180—280	" kahlu	35—45
mrz. meeschu putraimu	4—7	" burkanu	30—35
" auzu	6—7	" beeschu	—
" griku	4—6	" sihpolu	60—80
" grubbu	4—7	" sirnu, peleku	150—320

Peens.		" " balto	160—240
1 stops swaiga	8—10	" pupu	160—240
" nokrejota	5—6	1 puds bahrsa pupu	200—240
" kreima, skahba	50—65	1 galw. kahpostu	—
" " salda	25—30	1 st. skahbu kahpostu	9—12
1 mrz. sildita peena	—	1 schots petersilu	30—40
" sweesta	30—38	**Ogas un augli.**	
" medus	40—45	Bruhklenes, puds	—
Siwis.		Dsehrwenes, mahrz.	4—6
1 muza sitku	1800—2700	Ahboli puds	150—300
1 kahls nehgu	90—100	Bumbeeri puds	110—280
1 " strim., swaig.	—	**Lopu bariba un pakaischi.**	
" " schahw.	—		
100 schahw. brehtlinu	25—35	1 birkaws ahbolina	550—650
mrz. lasu, swaigu	40—50	" seena	550—650
1 " " schahw.	70—100	" salmu	300—350

Rihtdeenas kalendars.

Zeturtdeena, 26. septembris (9. oktobris). Wahrda deena: **Jahnis mahzitajs.** — **Saule lez**: plkst. 6.42 min.; noreet: plkst. 5.37 min. **Deenas garums**: 10 stundas 55 min.

Jaunakàs sinas.

Parisè, 7. oktobri (24. septembri). Ahrleetu ministrs Delkasè sinoja ministru sapulzè, ka winsch un Siamas ministrs parakstijuschi schodeen lihgumu, ar kuru strihdus jautajami starp abàm walstim nokahrtoti.

Parisè, 7. oktobri (24. septembri). Pee goda meelasta republikanu komitejà preeksch tirdsneezibas un ruhpneezibas sazija runas Truljó, Brisons un Kombs. Pehdejais pateizàs runatajeem par waldibai isteikto atsinibu. Waldeka-Ruso politika neesot grosita. Waldiba ruhpejotees par tirdsneezibas un ruhpneezibas interesem. Walsts eekscheenè un ahreenè waldot meers. No 1870. gada Franzija turejusès pee meera politikas. Neweena zita walsts ne-esot tà meeru turejuse, kà Franzija. Nazionalisms tihkojot Franziju pawest us karu un uswaram. Bet Franzija ar ihgnumu nowehrsusès no kara un reakzijas; tomehr ta ne-esot meermihliga aif wahjibas. Winai esot armija, kura kreetnuma un stipruma sinà war mehrotees ar jebkuras walsts armiju. Republikaniskà Franzija leekot sewi waldit no zivilisazijas prinzipeem, kuri tautu issargà no kara. „Isleetojat meeru, kursch tagad droschaks, kà jebkad! Pateizotees muhsu labai satiksmei ar wisàm walstim, pasaule atsihst muhsu meermihlibu ahrejà politikà, kurai pateizotees mehs atrodamees warenà sabeedribà un teekam no wisàm pusèm godati. Schi politika nebihstas no nazionalistu un monarkistu draudeem." Plaukschkinaschana.

Konstantinopolè, 7. oktobri (24. septembri). Sihmejotees us dascheem prahtojumeem par brunu kuga „Georgij Pobedonosez" islaischanu zaur Dardaneleem, ofizielàs Turku waldibas aprindàs isskaidro, ka pastahwoschi lihgumi neteek pahrkahpti, ja atlauj braukt zauri kugeem, us kureem atrodas waldneeki, waj winu aisstahwji.

Nujorkà, 7. oktobri (24. septembri). Tautas gwardija eesaukta streiku apgabalà deenastà.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Peterburgà, 24. septembri. Oktobra mehnesi zelu ministrijà isschkirs jautajumu par teeschu satiksmi starp Eekschkreewijas un Somijas dselszeleem.

Peterburgà, 25. septembri. „Waldibas Wehstn." issludina, ka polizijas departamenta schtats pawairots.

Sewastopolè, 24. septembri. Ap pulksten 3 atbrauza sche no Konstantinopoles ar brunu kugi „Georgijs Pobedonosez" Wina Keisariskà Augstiba Leelknass Nikolajs Nikolajewitschs. Leelknass [illegible]wàs tuhlin ekipaschà us Liwadiju.

Nischnij-Nowgorodà, 24. septembri. Telegrafs sino par leelu aukstumu. Daudsi weetàs, kà peem. ap Tweru, Sengilu, Simbirsku, usshnidsis jau beess sneegs. Nowodsewitschà aukstums sneedsotees pee 7 gradeem.

Simferopolè, 24. septembri. Sino, ka 18. septembra wakarà Berdjanas aprinki, Lichtenawas un Lindenawas kolonijàs dsirdeta semes trihze, pawadita no trim apakschsemes dunonam.

Tiflisà, 24. septembri. Septembra 22. d. wakarà Aiskaukasijas dselszela Sabuntschinas linijà 2. werstè laundari bij aisdedsinajuschi dselszela tiltu. Ugunsgrehks tika eeraudsits un strahdneeki steidsàs us wina dsehschanu. Pa dsehschanas laiku us strahdneekeem tika schauts ar rewolwereem; eewainots naw neweens. Tumsà laundari isbehguschi. Uguns nodsehsta. Us tilta starp trihspadsmit stihpereem bij nolikta petrolejas muza.

Parisè, 7. oktobri (24. septembri). Ar Siamu noslehgtajam lihgumam ihsumà schahds saturs: Franzija eeguhst Malaprejas un Basakas prowinzes; Frantschu kara spehks atstahj Tschanbatonu; Siama dabun teesibu, suhtit kara spehku daschadàs weetàs Mekongas labajà krastà, kursch paleek Siamai; Siama war buhwet kugu peestahtnes, kanalus un dselszelus gar Mekongas upes to dalu, kura paleek winas robeschàs; bes Franzijas atlaujas Siama nedrihkst uslikt nekahdas muitas pee kugu peestahtnu, kanalu un dselszelu leetoschanas Mekongas baseinà un wisà Siamà.

Konstantinopolè, 7. oktobri (24. sept.). Sinas par bumpineeku bandu nedarbeem naw pateesas un stipri pahrspihletas. Pehz dibinateem sinojumeem apstakli kluwuschi launaki 8 wilajetòs. Eiropas prese apspreesch leetu stipri pessimistiski. Wehsts par usfahkteem jauneem kara soleem neapstiprinas. Nekahrtibas sasneeguschas augstako mehru, bet rudenim eestahjotees, lehnam norimst.

Nujorkà, 7. oktobri (24. septembri). No Manilas sino, ka 12. septembri Guamà bijuse semes trihze. Juhras saldatu kasarmas un zitas ehkas ispostitas.

Дозволено цензурою. — Рига, 25-го сентября 1902 г.

Isdewejs un redaktors: Fr. Weinbergs.

Behru sina.

Manas seewas, manas meitas, muhsu mahsas

Emilijas Behrsin, dsim. Mengel.

apglabaschana notiks 26. septembrī sch. gadā Lwowa=Goras kapōs.

Peederigi.

„Druwa"

pahrtikas preischu weikals

Zehsu eelā № 2,

sarkanā bodē

peedahwā

sterilisetu eksporta sweestu

un zitas pahrtikas prezes. 1234a

Ed. Zehders, Rigā,

Zemkopibas maschinu un lauksaimneezibas rihku krahjums,

Karla eelā Nr. 11, pretim Tukuma-Jelgawas dselszeļam,

peedahwā

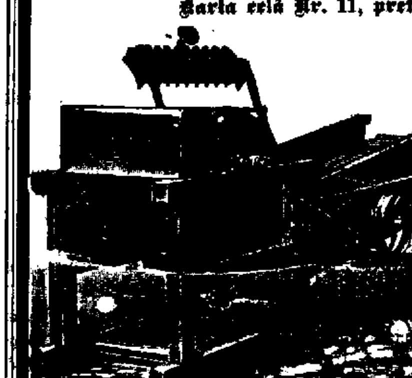

kulmaschinas,

ar roku dsenamas un tahdas ar gehpeli dsenamas preeksch 2, 4, 6, 8 un wairak sirgeem ar turklaht peederigeem **gehpeleem;** wisas maschinas pehz **jaunakās un labakās konstrukzijas** is wislabakā materiala.

Wisu sem galwoschanas.

Tahlaki: wisadus **arklus, sehklas aparatus, ezeschas, kehjmaschinas, seena grahbekļus, labibas tihramas maschinus, hekselu maschinas** u. t. t.

lokomobiles un twaikkulmaschinas,

jaunakās konstrukzijas, no Angļu fabrikas **Richard Garret un Sons,** no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 sirgu spehka.

Peena separatori: Planet un Zenith.

Wehstulu adrese: **Ed. Zehder, Rigā.** 849b

Jauns zilweks

isglihtots, wehlās sarakstitees ar

isglihtotu tauteeti.

Adrese:

Тульск. губ., гор. Алексинъ, до востребованія А. P. H. 1093a

Adreses.

Tagad dsihwoju

Rigâ

Suworowa eelā Nr. 2,

(pretim Aleksandra gimnasijai)

1085a **Adwokats**

J. Kreizbergs.

Adwokats

D. K. Tomberg's,

dsihwo tagad

Terbatas eelā Nr. 26, dsihw. 4, Newas eelas stuhrī,

usnem zivil-prahwu weschanu, aisstahw strahpes leetās un runajams rihtōs no pulksten 8—10 preeksch pusdeenas un no pulksten 4—7 pehz pusdeenas 1083a

Ambulanze.

Aleksandra eelā Nr. 1. 2 tr.

ikdeenas no 6—7.

Pirmdeenās, treschdeenās un peektdeenās: **Ahdas, puhschļa un neeru slimibās.** otrdeenās, zeturtdeenās, un sestdeenās: **ausu, kakla un deguna slimibās.**

Dr. F. Lukins

azu ahrsts, 964b

dsihwoju tagad **Paulutschi eelā Nr. 2,** us Suworowa eelas stuhra. Runas stund: 8 no 10—12 un 5—6.

Sawā priwatklinikā Agenskalnā, Balozchu eelā Nr. 1, peenemu no 1—½8.

Dr. A. Skuja

runajams **kungu un sarnu** slimibās no pulksten 9—11 pr. pusd. un 5—6 pehz pusdeenas 1089b

Terbatas eelā Nr. 33.

Dr. Matwejs

dsihwo tagad pretim Kreewu basnizai,

Ahgenskalna basarā.

996b

Ahdas, issitumu, ahdas un dsimuma slimibās runajams no plkst. 5—9, dahmam no ½4—5. **Aleksandra eelā Nr. 94, dsihw. I.**

Dr. B. Klein,

967a praktisks ahrsts.

Kaunuma, weneriskas un dsimuma slimneekus peenemu no 9—1 un no 5—9. wakarā.

Dr. Wilh. Loewenbergs,

Leelā Jaunā eelā Nr. 54. 1 trep. netahļu no Rahtuscha laukuma. 1005b

Kaunuma ahdas, sifiliskās, puhschļa un weneriskās slimibās runajams ikdeenas no pulkst. 9—1 pusd. un 5—½9 wak.

Dr. A. Levy,

prakt. ahrsts.

Rigā, Suworowa eelā 10

847b **Pretim Wehrmana dahrsam.**

Peenemu slimneekus ausu, kakla (aismatuma) **un deguna slimibās,** no plkst. 9—1 un no 4—6.

Dr. J. Eliasstam,

Paulutschi eelā 17, pretī Wehrmana dahrsam

Aleksandra eelā Nr. 84.

Runas stundas **weneriskās, ahdas un dsimuma slimibās:** no pulksten 9—11 preeksch pusdeenas un no 6—8 wakarā.

Dr. N. Hirschberg

prakt. ahrsts. 414b

Aleksandra eelā Nr. 84.

Sekschejās, ahdas, dsimuma, sifiliskās, puhschļa un kaunuma slimibās runajams no pulksten 10—1½ un no 5—½9. 988a

Dr. Emil Levy,

Walnu eelā № 5, pulwera torna tuwumā.

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibās, Rigā, Schkuhnu eelā Nr. 16. Starp zitu ismeklschana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrsteschana ar elektrizitati.

Slimneekus peenemu katru deenu no plkst. 12—3 pehz pusd.

H. Simonsons,

371b erstahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Keisarisk. Kreewijas Dahrskopibas Beedribas

Rigas Nodaļas

Gada-Grahmatas

I. II. un III. burtniza

à 50 kap., pa pastu peesuhtot à 58 kap. (naudu war ari eesuhtit pastmarkās) dabujamas **Fr. Lassmana** sehklu tirgotawā Rigā, Aleksandra bulwarī № 1

Beedribu sinojumi.

R. L. B.

Peektdeen, 27. zeptembrī s. g., plkst. 7 v.

Derigu Gram. Nodaļas Rakstu Komisijas sède.

Preeksneeks.

Ewangeliskas Atturibas beedribas

behru un palihdsibas kase.

Gertrudes eelā Nr. 30.

Jauni beedri teek peenemti katru swehtdeenu no pulksten 4—6 wakarā.

1088a **Walde.**

Keisariskas Kreewijas Dahrskopibas Beedribas

Rigas Nodaļas

beedrus daru us to usmanigus, ka pehz pilnas sapulzes spreeduma 4. augustā sch. g., wiseem teem beedreem, kuri bija sagatawojuschees us nodomato bet atzelto isstahdi, **tr teesiba isstahdit sawus raschojumus Nodaļas sapulzē 6. oktobrī 1902. g.** Isstahditos preekschmetus godalgos pehz nopelnas us statutu § 43 pamata.

Fr. Lassmans,

939b **K. Kr. D. B. R. N. preekschneeks.**

Dejas zeenitajeem

jaunas dejas:

**Украинский казачекъ
Лезгинка,
Чардашъ,
Transvalienne,
Pompadour.**

Sahkot ar 29. septembri sch. g. tiks katru swehtdeenu eemahzitas.

Jautribas kursi katru treschdeenu.

M. Kaulinsch,

dejas skolotajs.

1060b **Leelā Kaleju eelā Nr. 29.**

Holandeeschu

puku sihpoli

**Jazintes,
Tulpes,
Nargisses,
Tazettes,
Krokus**

un ziti ir peenahkuschi un atkal dabujami

Fr. Lassmana

sehklu tirgotawā

Rigā, Aleksandra bulwarī № 1.

„Rigas Awises"

apstellejumus peenem Marijas un Parka eelu stuhrī, Wohlfahrta kga rakstamu leetu pahrdotawā.

I. Rigas musikas instituts

Rigā, Walnu eelā Nr. 2,

(dibinats 1864. gadā no **Keisariskās Kreewijas selta medaļas** ihpaschneeka **Emila Siegerta**)

Otrdeen, 1. oktobrī 1902. g., sahkot no pulksten 3 pehz pusdeenas:

zensureschana un sanna stundu plana isdoschana preeksch jaunā semestra.

Zeturtdeen, 3. oktobrī 1902. gadā.

Jaunā mahzibas kursa eesahkums.

Lihds ari to eesahkas ari jaunee mahzibas kursi **solo-dseedaschanā** sem **Hermana Jadlowkera** kunga wadibas un **dramaturgijā J. Siegemana** kunga wadibas.

Jaunu skolneeku peeteikschanos luhds **pee laika** isdarit, lai waretu labakās weetās eeweetotees.

Runas stundas no pulksten 9—12 deenā un no 4—6 wakarā.

996b **Direkzija.**

Rigas jub. isstahdē 1901.: **sudraba medaļa.** **Otrā wahrischanas kursa mahzibas preekschmeti:** weenkahrscha un smalka kuknā, maises un kuhku zepschana, eewahrijumu (saftes) wahrischana, konserwu eetaisischana, galdautu un salwjetu salozischana, galda klahschana leelakōs isrihkojumōs un ehdeenu deforeschana u. t. t. **Peeteikschanos** peenemu ikdeenas no pulksten 10—12, **pulkst. hkā, masajā Skolas eelā Nr. 9, 2. trep.,** blakam Domas musejam.

1019a **Marra Korth dsim. Götz.**

Rigas Kommerz Banka,

dibinata 1871. gadā.

Pamata kapitals **5,000,000** rubl. Reserwes kapitals **704,323** rubl.

Bankas walde ir Rigā, Schkuhnu eelā Nr. 31.

Pilsehtas bankas kantori Rigā:

Kalku eelā Nr. 21. Grehzineeku eelā Nr. 13 un Aleksandra eelā Nr. 31 (Bünģnera muischā)

maksā lihds turpmakam nosazijumam par

noguldijumeem:

us **3** mehnescheem **4** proz.; us **6** mehnescheem **4½** proz.; us **1** gadu **5** proz. 1064b

Schnelles Varietè.

Ikdeenas pulksten 8 wakarā:

leelā, pahrmainām bagatā, troksnaini apsweiktā septembra programa.

Kreewu, Wahzu, Franzichu un Angļu

walodu stundas.

Sagatawoschana

us **real- un komerz-skolam,** us **gimnas.** un **augstak. meitu-skol.,** kā ari us **amatneezibas skolu un apteeku mahzeklu eksameneem.**

Tirdsneezibas sinibas:

tirdsn. rehķinasch., grahmatwesch., korresp. u. t. t. **Stundas** pasn. jungeem kahmiņu un behrneem **(ari pulzinōs).** Mahzibas sahkums katrā laikā

Tuwakas **sinas** sekoschās grahmatu tirgotawās: **Behrsina** kga, Suworowa eelā 29, un Tehrbatas eelā 14. **Ojola** kunga, Terbatas eelā 7, un **Krihgbergu** kga, Marijas eelā 13 (Berga Basarā), **Milberga** kga, Atmenu eelā 18, **Purpelera** kga Ahgenskalnā **Baskihlneewiza basarā,** kapāņu Tornakalnā, **Mehē** Jelgawas un **Bauskas** eelu stuhrī. 6271

Krahsnes u. plihtes

lehti un stipri islabo **Gertrudes** eelā № 53. sehtā pa labi. **J. Mühlen.**

Tornakalna amatneeku wakara = skola,

Marijas-Dsirnawu eelā Nr. 22.

Tornakalna pilsehtas elementar-skolas telpās. Mahziba sahksees 30. septembrī. Skoleni war peeteiktees katru deenu. Mahzibas laiks katru deenu no pulksten 7—9 wakarā.

1082a **P. Rode.**

Kreetna meita

wajadsiga preeksch kehka un istabam, Agenskalnā, Baloschu eelā № 11, otrajā sehtā, taisni. 1081a

Minskas elektriskai stanzijai wajadsigs

elektrotekniks - monteers.

Peesolijumus lihds ar leezibu kopijam jasuuta ar sneedsi Elektrikis, uhdens wadu komisijas preekschneek. **З. П. Эрбенталь** город Минскъ. 1049

Peens,

Preeksch 80—100 stopu katru deenu wajadsigs. Peesolijumi adresejami: **Kemmern,** poste restante (K.-H.J.) 1088a

---

Ekonoms

wajadsigs **„Ausekļa"** tautas namā us 1903. gadu. Japeeteizas lihds 1. oktobrim sch. g. pee pahrwaldneeka **E. Kahrklina** kga Peterburgas schosejā № 5.

1087a **Komiteja.**

2 neredsigee

pērdahma wisadas pascha isgatawotas birstes un pindseles un ari peenem needra krehslus eepihschanai. Aleksandra eelā № 113, pee leelā pumpja.

Jauns zilweks

prot trihs weetejās walodas un ar puslihds labu skolas isglihtibu wehlās weetu kā apkalpotajs, pahrdewejs, jeb ari zitu tamlihdsigu. Us wehleschanos apņemas ari lihds zelot us zitu apgabalu. Peesolijumus luhds nodot schahs aw. ekſp. sem „Jauns zilweks".

Skroderu selli

mahjā un is mahjas war peeteiktees **Mislinbart** kga weikalā, Marstaļu eelā № 11. 1063b

Leelas eltas muzas,

noderigas preeksch kahpostu eetaisischanas, pahrdodamas Ferd. Mühlens'a fabrikā, Karlines eelā № 22 1084a

Kahpostus

no dahrs‚ ap 300 schokus pahrdod Rigas tuwumā. Japeeprasa **P. Behrsina** kga grahmatu pahrdotawā, Suworowa eelā № 22. 1094a

Zehsu wahgi

lehti pahrdodami Schoneru eelā № 7. 1092a

Mahja

apmehram 6 werstis no Rigas, Tihrinu muischā Rigas-Jelgawas dselszeļu linijas tuwumā, Jelgawas schosejā № 130, atrodas koti augligā weetā, ar wisu kustamu un nekustamu inwentaru lehti pahrdodama. Tuwakas sinas un nosazijumi kā ari zenas nolihgumi dabujami sinat pee mahjas ihpaschneeka. 1234b

Rigas Apgabal Teesā pahrdos 28. septembrī plkst. 10 no rihta

Garpeteru

mahjas apm. 175 puhrweetas leelas, atrodoschas **Bihrinu** pagastā Rigas aprinkī, 1½ werstis no Widsemes juhrmalas un 1 wersti no **Neubades,** pee juhrmalas un Bihrinu muischas leelzeļeem us Rihschu upes krastā; ½ wersti no jaunprojektetā dselszeļa stazijas. Dsihw. jamu ehku no 7 istabam war isihret peldu weeseem. Pee mahjas dahr's un lihtschu plawas. Tuwakas sinas **Rigā, Dsirnawu eelā Nr. 89, dsihw. 2.** 1088a

Pahrleezinajatees!!

Eekams apgahdajeet sew pulkstenus, selta un sudraba leetas, luhdsu apskatat manu krahjumu, jo tahda pascha labuma prezes, kā zitās tirgotawās, dabusat pee manis samehrā lehtaki. Peedahwaju **selta, sudraba** un **tehrauda** labakus pulkstenus; jaunselta sahkot no 4.50 kap., Amerikas no 7 rbl., Schweizijas par 9 rbl. (zitur 12 rbl.) **Sudraba** pulkstenus sahkot no 7 rbl., Sweizijas slawenee Mermod freres, kuri war eet 5 gadi bes taisischanas, no 15—18 rbl. gabalā. **Seenas** un **galda** pulkstenus balta metala **karotes** par 8 rbl. duzi, **serwises** jaunselta **pulkstenu kehdes** 14 karatu selta kuras nekad krahsu nesaudē. — Leelakā mehrā eepehrkot un pehz leelas pelnas nekahrojot, man ir espehjams lehtaki pahrdot un zeen. publikai tahdā sinā pakalpot. Spezjala islaboschanas darbniza. Wisadu gresnuma leetu un pulkstenu apseltischana elektriskā zelā.

Augstzeenibā **Waldmanu Roberts,**

Rigā, Marijas eelā № 10a.

Braukeet pehz zigoriņeem pee firmas **„A. Buchl"**, tas ir labi. **Familijas kafeja,** weseligs dsehreens. **Maisita eesala kafeja,** nerwu stiprinaschanas dsehreens. **Eesala kafeja,** koti deriga preeksch behrneem un wahjeem nerweem. Mazumpahrdeweji dabu augstu atlaidu. (Dabujama wisōs leelakōs weikalōs Rigā. 82b

---

Welosipeds

(pawisam jauns) lehti pahrdodams Ramanowa eelā № 19, dsihw. 3. sehtā. Apskatams no pulksten 3—5 pehz pusdeenas. 1090a

Louis Edelberga,

juwelu-, selta-, sudraba-, alfeniba un pulkstenu weikals, atrodas tagad

Aleksandra eelā Nr. 4,

un **Aleksandra eelā Nr. 5.**

Wisadi apstellejumi un reparaturas teek noteiktā laikā un lehti isdariti. Pastahwigi krahjumā **laulajamee gredseni.** Leetotas selta un sudraba leetas top atpirktas par wisaugstakām zenām. 813b

Notaļu leetas

leelā ismehlē teek lehti pahrdotas.

J. Puchk, 38b

notaļu leetu kolikzija,

Marijas eelā Nr. 9, Neſterowa mahjā.

Sataisijumi un drehjaleju darbi teek isdariti ahtri.

Isrihkojumi.

R. L. B.

Zeturtdeen, 26. septembrī taisni plkst. ½9 wak.

II. jautajumu wakars

Waditajs: Dr. M. Lejinsch.

Palihgi: P. Breikschs un adw. A. Bergs.

Lasīs: Dr. M. Lejinsch: „Semes pagahtne un tagatne".

Isskaidros jautajumus: Kas ir behrneem weselibas sinā labaki, wingroschana waj rotaļas? Zik ilgi eepreeksch jausteiz deenests?

Jaut. Wak. Komiteja.

Salamonska zirka telpās.

Treschdeen, 25. septembrī 1902. gadā pulksten 8 wakarā:

Leela **Galā** Leela

israhde

labakeem mahkslineekeem un mahkslineezem lihdspeedalotees, kā: **gaisa gimnastiķi, schongleri, ekwilibristi, musikaliski klauni, atleti** u. t. t.

Pasaules slaweno, nepahrspehjamo gaisa gimnastiku

3 Alex

saukti **„gaisa tehnini" debija.**

Tschempionata

turpinajums.

Tschempionata isnahkuma

premija 3125 rbl. leela.

Premiju isdalischana notiks tschempionata beidsamā deenā

Peedalās schahdi spehkotaji: **Heinrichs Eberle,** pirmais wiswahzu atlets un spehkotajs. **Nikolajs Petrowa,** Bulgarijas tschempijs. **Georgs Lurichs,** pirmais pasaules tschempijs-atlets un spehkotajs. **Peters Jankowskis,** poļu tschempijs. **Jahn Pohl-Abs** II., Europas tschempijs. **Manuels Klorento,** pirmais spaneeschu spehkotajs-tschempijs. **Harrijs Williams,** angļu spehkotajs. **Jaseps Hortwats,** galizeeschu tschempijs, **Aleksis Abergs,** 20 gadus wezais igauņu tschempijs. **Rolands Dickmans,** Reinas tschempijs-spehkotajs. **Ilando Kaneps,** Somijas tschempijs. **Otto Edlacks,** igauņu spehkotajs, **Karlis Bürgermeisters,** latweeschu spehkotajs. **Sergejs Martinows,** Rigas spehkotajs. **Schischkos,** pirmais austreeschu tschempijs-atlets un spehkotajs. **Renardos,** labakais Triestes spehkotajs. **Logars,** Jurjewas atlets un spehkotajs. **Freimanis,** beweeschu spehkotajs.

Wisu spehkotaju parade usnahkschana.

Schodeen pehz loses:

3 spehkoschanas.

1. **Klorento ar Hortwatu.**
2. **Abergs ar Williams.**
3. **Lurichs ar Jankowski (reiwanschs).**

1260b **Administrators: Schwangerahls.**

R. Latw. teatris

Rigas Latw. beedribas namā.

Treschdeen, 25. septembrī 1902. g.

Israhdis:

Natans gudrais.

Dramatiska dseja 5 zehleenōs no Gotholda Efraima Lessinga. Tulkojums no Raina.

Musika zehleenu starpās:

1) Uwertira „Atalija" no Mendelsona.
2) Dseesma no Schuberta.
3) Finals is operas „Maritana" no Wallace.
4) Marschs is operas „Praweets" no Meierbeera.
5) Finals is operas „Schihdeete" no Hawija.

Sahkums pulkst. 8¼ wakarā.

1061b **Teatra komisija.**

Rigas II. pilsehtas teatris.

Treschdeen, 25. septembrī sch. g. dehl lugas „Trihs mahsas" generalmehginajuma **israhde neuotiks.**

Zeturtdeen, 26. septembrī 1902. g.

Trihs mahsas.

Drama 4 zehleenōs no Antona Tschechowa. Sahkums taisni pulksten 7½ wakarā, beigas pulksten 11.

Peektdeen, 27. septembrī 1902. g.

Otrā seewa.

Pjesa 4 zehleenōs no A. Pinero. Is angļu walodas tulkojis M.

Sahkums taisni pulksten 7½ wakarā, beigas pulksten 11¼ wakarā.

Biletes us wisam augschmineetam israhdem pahrdod pee teatra kases ikdeenas no pulksten 11 lihds 2 deenā, bet israhdes deenā no 11—2 deenā un no 5—10 wakarā.

Abonamentu biletes preeksch 90 tekoscham wakara israhdem (eeskaitot benefizes un atkahrtojumus) 25% lehtaki. Abonementa biletes 40 israhdem (bez benefizem un atkahrtojumeem 15% lehtaki. Tschetu grahmatinas 10 israhdem 10% lehtaki.

Jaun - Jelgawas Sadraudsigā Beedribas Kluba sahlē,

sestdeenā, 5. oktobrī un swehtdeenā, 6. oktobrī sch. g.

Rigas latw. „Raiba teatra" trupas

weesoschanas israhde.

Peedalas: humorists - kupletists reschisors **Reku-waelsons,** salona komiķis **Makss Ehrmans,** dseedataja **Alwine Frey,** subrete-soliste **Olga Penz** u. ziti.

abōs wakarās pehz israhdes:

balle

Plaschakas sinas afischās.

Tornakalna pilsehtas parkā „Arkadijā"

(eepretim Tornakalna dselszeļa peestahtnei).

Sestdeen, 28. septembrī sch. g., pulksten 9 wakarā

I. leelee kostimu swehtki

Swehtdeen, 29. septembrī 1902. g.

Welschu balle

1061a **Jekabs Gobin.**

Kugu sinas.

Rigā eenahkuschi kugi.

Wahzu tw. Deutschland, kapt. Ohlsens no Lübekas ar mantam.

Kreewu tw. Oleg, kapt. Gergo no Peterburgas ar labibu.

24. septembrī. Wahzu tw. Ariadne, kapt. Bange no Rotterdamas ar mantam. Angļu tw. Souteluns Abbey, kapt. Emersons no Grangemutes ar ogleem. Kreewu tw. Olga, kapt. Steffers no Flensburgas ar ogleem. Kreewu 8 m. g. sch. Koibula, kapt. Leikbergs no Sant Minas ar ogleem. Kreewu 3 m. g. sch. Wladimir, kapt. Osolinsch no Grangemutes ar ogleem. Kreewu tw. Wesa, kapt. Röhngs no Pernawas ar mantam.

No Rigas isgahjuschi kugi.

21. septembrī. Tw. Helja, kapt. Rickstins us Amsterdam ar koku. Tw. Gefla, kapt. Bau us Holandi ar malku.